

Vjesnik Вісник

Broj 81, 5/2022. / Номер 81, 5/2022.

ISSN 1847-327X

ukrajinske zajednice u Hrvatskoj

української громади в Хорватії



Еміне Джапарова: «Окупація Криму навчила нас: якщо агресора не зупинити, то він піде далі»



25 жовтня 2022 року в м. Загреб відбувся Перший Парламентський Саміт Міжнародної Кримської платформи, за співголовування Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука та Голови Хорватського Сабору Гордана Яндроківича.

До учасників заходу звернулись Президент України Володимир Зеленський, Прем'єр-міністр Хорватії Андрей Пленкович, Голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров, а також представники парламентів країни і парламентських асамблей міжнародних організацій.

Президент України Володимир Зеленський наголосив, що повернення Криму стане відродженням справжнього миру, оскільки російський потенціал агресії буде повністю знищений. Він також закликав учасників підтримувати посилення оборонної, фінансової та санкційної підтримки України, передати нашій державі свій безпековий, юридичний, економічний та інфраструктурний досвід після відновлення Україною своєї територіальної цілісності.

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук окреслив кроки, які здійснюватиме Україна після деокупації Криму задля його демілітаризації та безпечної реінтеграції, притягнення винних у злочинах до відповідальності, повернення свободи слова на півострів та економічного розвитку півострова як об'єкта внутрішніх і зовнішніх інвестицій.

Прем'єр-міністр Хорватії Андрей Пленкович підкреслив, що Саміт проходить під час жорстоких нападів з

метою завдання якомога більшої шкоди до зими, але український народ продемонстрував рішучість боротися за свою свободу і має цілковиту підтримку своїх партнерів.

У своєму зверненні до учасників Саміту перша заступниця міністра закордонних справ України Еміне Джапарова ознайомила з актуальною ситуацією в Криму. "За останні 8 місяців окупанти під приводом звільнення українців вбили та закатували тисячі моїх співвітчизників", - зазначила перша заступниця міністра.

Вона окремо зупинилася на долі Першого заступника Голови Меджлісу Нарімана Джеліяла, якого російські окупанти ув'язнили на 17 років за участь в Установчому Саміті Міжнародної Кримської платформи, який відбувся 23 серпня 2021 року. "Окупація Криму навчила: якщо агресора не зупинити, то він піде далі".

Перша заступниця міністра також привітала ухвалення Спільної декларації Першого Парламентського Саміту Міжнародної Кримської платформи, в якому партнери підтвердили готовність продовжувати політичну, дипломатичну, фінансову, гуманітарну та іншу підтримку України задля відновлення її територіальної цілісності, а також імплементувати на парламентському рівні рішення Установчого Саміту Міжнародної Кримської платформи. У Спільній декларації учасники також погодились розглянути питання створення постійного міжпарламентського комітету Міжнародної Кримської платформи та розробки дієвого механізму узгодження можливих спільних позицій в рамках міжнародних організацій щодо Криму.

Саміт офіційно започаткував парламентський вимір діяльності Міжнародної Кримської платформи, який доповнить роботу, що ведеться на рівні лідерів та експертів.

Підсумовуючи дискусію Голова Хорватського Сабору Гордан Яндроківич висловив очікування на результативну діяльність парламентського виміру Міжнародної Кримської платформи, яка "призведе до остаточного звільнення України".

Міністерство закордонних справ України

25 жовтня 2022 року

IMPRESUM:

Izdavač: Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske
Видавець: Українська громада Республіки Хорватія
Kardinala Alojzija Stepinca 45, 32 000 Vukovar
Tel: 032/493-224 ; Fax: 032/493-224
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748 ; OIB: 35971824466
Žiro račun: PBZ HR4823400091110579040

Uredništvo Vjesnika:
Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek
Tel: 098/ 1933-288
e-mail: vjesnikuz@gmail.com
ISSN 1847-327X

"Vjesnik" je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje

Naklada: 1000 primjeraka

Tisak: Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek

За видавця: Владо Карешин

Za izdavača: Vlado Karešin

Головний редактор: Оксана Мартинюк

Glavni urednik: Oksana Martinjuk

Редакція:

Борис Гралюк, Микола Застрижний, Іван Семенюк,
Віктор Камінський, Оксана Стурко, Олеся Беч

Uredništvo:

Boris Graljuk, Nikola Zastrižni, Ivan Semenjuk,
Viktor Kaminskyj, Oksana Sturko, Olesja Beč

Лектор хорватської мови: Нівес Романек

Lektor hrvatskog jezika: Nives Romanjek

Дизайн та комп'ютерна верстка: Антонія Буруш Марета

Dizajn i kompjuterski prijelom: Antonia Buruš Margeta

Novosti iz djelatnosti Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske

- 4 PLENKOVIĆ I ŠEF UKRAJINSKOG PARLAMENTA OTVORILI UKRAJINSKI DOM U ZAGREBU:
„HRVATSKA NIJE NEUTRALNA NI NESVRSTANA“
- 5 РУСЛАН СТЕФАНЧУК: МРІЮ ПРО СВЯТКУВАННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ДОМІ У ЗАГРЕБІ ДНЯ НАШОЇ СПІЛЬНОЇ ПЕРЕМОГИ!
- 6 ПЕРШИЙ ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ САМІТ КРИМСЬКОЇ ПЛАТФОРМИ У ЗАГРЕБІ
- 7 ODRŽAN PRVI PARLAMENTARNI SUMMIT KRIMSKE PLATFORME
- 8 BILATERALNI SASTANAK
- 8 PREDSEDNIK PARLAMENTA UKRAJINE STEFANČUK ODRŽAO GOVOR U HRVATSKOM SABORU
- 9 ДЕЛЕГАЦІЯ СКУ В ЗАГРЕБІ: НАБЛИЖАЄМО ПЕРЕМОГУ РАЗОМ
- 10 BLAGOSLOV OBNOVLJENE GRKOKATOLIČKE CRKVE, ŽUPNOG DOMA I PASTORALNOG CENTRA U SLAVONSKOM BRODU
- 11 U ZAGREBU ODRŽAN TRENING-EDUKACIJA ZA UKRAJINSKO-HRVATSKE PREVODITELJE
- 12 HUMANITARNA AKCIJA
- 13 У ХОРВАТІЇ РОЗПОЧАТО ГУМАНІТАРНУ АКЦІЮ
- 13 МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ
- 14 У ЛОВРАНИ ВСТАНОВЛЕНО ПАМ'ЯТНИК ІВАНОВІ ФРАНКУ

Djelatnost naših društava

- 14 DANI UKRAJINSKE KULTURE U VUKOVARU
- 17 ДНІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У ВУКОВАРІ 2022
- 18 USPJEŠNO PROVEDENI 18. SUSRETI UKRAJINACA U ŠUMEĆU
- 19 PLESAČI UKPD „UKRAJINA“ SUDJELOVALI U ŠKOLSKOM PROJEKTU ERASMUS +
- 19 ANSAMBL „VERKHOVYNA“ IZ UKRAJINE NA „ZLATNIM ŽICAMA SLAVONIJE“
- 20 В ОСІЄКУ НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ ПРОСЛАВИЛИ УКРАЇНУ
- 21 „KOLO NA MATNIKU“ U KANIŽI
- 22 ПРОЕКТ ЕТНО ЗАЧІСКИ СВІТУ
- 23 XXI. UKRAJINSKA SMOTRA DJEČJEG STVARALAŠTVA U SLAVONSKOM BRODU
- 24 VEČER UKRAJINSKE PJESME I PLESA
- 25 IX. VEČER JEZIKA I KULTURE NACIONALNIH MANJINA U LIPOVLJANIMA
- 25 "MOJA BABUSJA NE POZNAJE IZRAZ BIOPOWER"
- 26 ВІДЗНАЧЕННЯ ДНЯ ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ В ЗАГРЕБІ
- 26 U VUKOVARU OBIJEŽEN EUROPSKI DAN JEZIKA 2022.
- 27 УКРАЇНЦІ В СПЛІТІ ВІДЗНАЧИЛИ ВАЖЛИВІ СВЯТА
- 27 У СПЛІТІ ОРГАНІЗОВАНІ ЕКСКУРСІЇ ДЛЯ БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ
- 28 MJESEC ŽIDOVSKJE KULTURE U OSIJEKU
- 28 ФЕСТИВАЛЬ „ЧЕРВОНА КАЛИНА» У ДЕВ'ЯТИНІ
- 29 TRADICIONALNI DJEČJI SAJAM U SLAVONSKOM BRODU
- 29 РЕКМЕЗІЈАДА U PODVINJU
- 30 КНИЖКОВО-ВИДАВНИЧИЙ ЯРМАРОК НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ВУКОВАРСЬКО-СРІЄМСЬКОЇ ОБЛАСТІ
- 30 УКРАЇНЦІ ВУКОВАРА НА ФЕСТИВАЛІ «КАЛИНА»
- 31 DAN NACIONALNIH MANJINA GRADA ZAGREBA

Церква – наш головний осередок

- 32 BRODSKI UKRAJINCI PROSLAVILI DUHOVNI BLAGDAN SVOJE CRKVE
- 32 ПОКРОВ ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ У ВУКОВЛЈУ
- 34 У ВУКОВАРІ ВІДЗНАЧИЛИ 60-РІЧЧЯ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРАФІЇ ХРИСТА ЦАРЯ
- 35 ВІТАЄМО З РОДИННИМ СВЯТОМ!

NA NASLOVNOJ STRANICI: Premijer Andrej Plenković i predsjednik parlamenta Ukrajine – Verhovne Rade Ruslan Stefančuk

NA ZADNJOJ STRANICI: članovi UKPD „Ukrajina“ Slavonski Brod na XXI. ukrajinskoj smotri dječjeg stvaralaštva

PLENKOVIĆ I ŠEF UKRAJINSKOG PARLAMENTA OTVORILI UKRAJINSKI DOM U ZAGREBU: „HRVATSKA NIJE NEUTRALNA NI NESVRSTANA“

Otvorenju je prisustvovao i zagrebački gradonačelnik Tomašević



Hrvatska nije ni neutralna ni nesvrstana u okolnostima rata u Ukrajini i svojim će djelima čvrsto biti na njezinoj strani, kazao je premijer Andrej Plenković u ponedjeljak u Zagrebu, dan prije nego što će hrvatski glavni grad organizirati prvi parlamentarni samit Krimске platforme. Plenković, zagrebački gradonačelnik Tomislav Tomašević i predsjednik ukrajinskog parlamenta Ruslan Stefančuk danas su svečano otvorili Ukrajinski dom u Zagrebu.

Samit Krimске platforme u Zagrebu je “simboličan znak svesrdne podrške Hrvatske Ukrajini, žrtvi ruske agresije”, rekao je tom prigodom Plenković. Ako itko razumije Ukrajinu, to je Hrvatska, rekao je Plenković.

Stefančuk je zahvalio Hrvatskoj

Hrvatska “nije ni neutralna ni nesvrstana” u okolnostima rata u Ukrajini te da će svojim djelima biti “na pravoj strani povijesti i morala, a to znači čvrsto i dugo uz Ukrajinu”.

“Hrvatska vlada ima informacija i ima zdrav razum”, naglasio je premijer. Grad Zagreb je ukrajinskoj zajednici ustupio prostor u Tomičevoj 2 na Dan ukrajinske neovisnosti, 24. kolovoza. Zagrebački gradonačelnik Tomislav Tomašević rekao je da su “građani Zagreba otvorenog srca prihvatili Ukrajinke i Ukrajinke” i izrazio želju za novim susretom, ali “u okolnostima mira”.

Stefančuk je zahvalio Hrvatskoj na svim dosadašnjim oblicima pomoći i na suorganizaciji “posebnog samita”. Predsjednik Verhovne Rade poklonio je Ukrajinskom domu u Zagrebu vazru na kojoj je oslikan ukrajinski parlament, a on i Plenković dobili su umanjenu repliku spomenika koji je ukrajinskom pjesniku Tarasu Ševčenku podignut u Ukrajinskoj ulici u Zagrebu 2015. godine.

TELEGRAM, 24.10.2022.



РУСЛАН СТЕФАНЧУК: МРІЮ ПРО СВЯТКУВАННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ДОМІ У ЗАГРЕБІ ДНЯ НАШОЇ СПІЛЬНОЇ ПЕРЕМОГИ!



Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук, на теренах проведення Першого Парламентського саміту Кримської платформи, взяв участь у церемонії офіційного відкриття Українського Дому у м. Загребі.

Перед початком заходу Голова Українського Парламенту вшанував пам'ять великого українця Тараса Шевченка покладанням квітів до його пам'ятника.

Стрічку перед входом у заклад Голова Верховної Ради України урочисто перерізав спільно із Прем'єр-міністром Республіки Хорватія Андреєм Пленковичем та міським головою Загреба.

У виступі Руслан Стефанчук подякував усім присутнім, хто був причетний до створення та відкриття власного простору для українців у Загребі, та привітав українську громаду із визначною подією.

«Як говорив наш великий Кобзар, «у кожній хаті своя правда, і слава, і воля». Тому, дорогі українці, я вітаю вас. У вас сьогодні у Загребі є «своя хата»!

Дякую всім, хто доклався до цієї події, що сьогодні ми маємо можливість і велику честь перебувати тут і говорити українською про Україну», — підкреслив Голова українського Парламенту.

За його словами, Український Дім у Хорватії має стати для українців не просто місцем для зустрічей та зібрань, а насамперед осередком єднання та духовного зв'язку із Батьківщиною.

«Що таке для кожного з нас хата? Це те місце, де ми віддаємо найцінніше, що у нас є, і забираємо найцінніше, що у нас є — родинний затишок і родинні емоції.

Я дуже хочу, щоб у цій будівлі ви якнайшвидше зібралися для того, щоби відсвяткувати основне українське свято — день нашої спільної перемоги. Слава Україні!» — наголосив Руслан Стефанчук

Своєю чергою, Прем'єр-міністр Республіки Хорватія Андрей Пленкович наголосив, що Хорватія щиро і беззаперечно підтримує Україну у її боротьбі із російським агресором. І відкриття Українського дому у Загребі є ще одним свідченням такої солідарності.

«Хорватія є саме тією країною, яка, як ніяка інша, розуміє, що відбувається в Україні. Ми стоїмо беззаперечно пліч-о-пліч з Україною і будемо й надалі надавати їй всесторонню підтримку», — підкреслив Андрей Пленкович.

Також Голова Парламенту України Руслан Стефанчук нагородив представників української громади у Загребі подяками Верховної Ради України та вручив очільнику громади Віктору Филімі державну нагороду.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України
Опубліковано 24 жовтня 2022 року



ПЕРШИЙ ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ САМІТ КРИМСЬКОЇ ПЛАТФОРМИ У ЗАГРЕБІ

Руслан Стефанчук: Унікальність хорватського Парламентського Саміту в духові, який сьогодні існує у Загребі, у всій Хорватії та в усьому цивілізованому світі



На цьому Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук наголосив під час зустрічі із Прем'єр-міністром Хорватії Андреєм Пленковичем, яка відбулася на теренах Першого Парламентського саміту Кримської платформи у хорватському Загребі.

На початку зустрічі «зі справжнім другом України» Руслан Стефанчук висловив глибоку вдячність Хорватії за організацію унікального потужного заходу, зокрема за особистий вклад пана Пленковича у його проведення.

«Це надзвичайно важливо, тому що вкотре підкреслює високий рівень відносин, який існує між Україною і Хорватією. Це ще один приклад великої допомоги та підтримки, яку ми відчуваємо з вашого боку особисто і з боку хорватського народу», — наголосив Руслан Стефанчук, принагідно передавши також слова вдячності Хорватії та хорватському народу за сталу підтримку України від Президента України Володимира Зеленського.

Під час зустрічі сторони обговорили основні завдання та напрями діяльності Саміту, зокрема питання, які будуть у фокусі уваги пленарного засідання 25 жовтня:

глобальна безпека через призму анексії Криму, визнання росії державою-терористом, посилення санкційної політики для російської федерації, можливості підтримки України у різних сферах, зокрема гуманітарній та військовій, та підтримки нашої держави на шляху до Європейського Союзу і НАТО.

Принагідно, Голова Парламенту України подякував Прем'єр-міністру Хорватії за чітку та зрозумілу позицію на шляху євроінтеграційних прагнень України, зокрема отримання статусу кандидата у члени Європейського Союзу.

«Хорватія була однією з перших країн, яка висловились за такий шлях. Ми також сподіваємося на комплексну підтримку нашого напрямку у НАТО. Для України ці два шляхи — це повернення до свого європейського дому», — зазначив Руслан Стефанчук, заклавши також Хорватію доєднатися до комплексної відбудови України та розмінування її територій.

Насамкінець зустрічі, Голова Парламенту України зацентрував, що для нас є дуже цінним досвід Хорватії у боротьбі за незалежність, який сьогодні обидві країни продемонстрували усьому світові.

«Я ще раз хочу подякувати за велику підтримку, за те, що ви робите задля того, щоб наша перемога настала якомога швидше.

Я вірю, що завтрашній Саміт пройде на найвищому рівні, тому що його унікальність не тільки в кількості учасників, а в духові, який сьогодні існує у Загребі, який сьогодні існує у всій Хорватії, в усьому цивілізованому світі», — підкреслив Голова Верховної Ради України.

*Прес-служба Апарату Верховної Ради України
Опубліковано 24 жовтня 2022 року*



ODRŽAN PRVI PARLAMENTARNI SUMMIT KRIMSKE PLATFORME

Predsjednik Hrvatskog sabora Gordan Jandroković i predsjednik ukrajinske Verhovne Rade Ruslan Stefanchuk otvorili u Zagrebu Prvi parlamentarni summit Krimske platforme



Utorak je u Zagrebu započeo Prvi parlamentarni summit Međunarodne krimske platforme.

- Poslat ćemo snažnu poruku jedinstva, solidarnosti i potpore Ukrajini u jeku ruske agresije, rekao je Jandroković, dodavši da su međunarodna zajednica, EU i NATO brzo nakon ruske invazije jedinstveno i solidarno odgovorili na Putinov anticivilizacijski potez.

U kolovozu 2021. u Kijevu je održan inauguracijski samit Krimske platforme koja koordinira međunarodni odgovor na aneksiju Krima i druge sigurnosne izazove.

Samit je ponovno održan ove godine u kolovozu, u virtualnom obliku, a oba su bila na razini predsjednika država ili vlada. Skupom u Zagrebu uspostavljena je parlamentarna dimenzija Krimske platforme.

"Nastavak ruske agresije ovoj platformi dao je novi zamah (...) Konačni cilj je jasan, da Rusija napusti teritorij koji joj ne pripada", naglasio je.

"Duh ukrajinskog naroda podsjetio me na duh hrvatskog naroda od prije tridesetak godina. I mi smo svoj ponos, domoljublje i odvažnost tada stavili sučelice vojno nadmoćnom agresoru", rekao je Jandroković.

Jandroković je dodao da je "tom ratnom pohodu prethodila temeljita priprema lažnih narativa i manipuliranja informacijama od strane velikosrpskog agresora" i da Hrvatska svojim ratnim iskustvom i na sve druge načine stoji na raspolaganju Ukrajini. Pozvao je da se zemlje jasno opredijele i stanu na ukrajinsku stranu.

- Duboko smo svjesni razlike između agresora i žrtve. Nitko ne bi trebao imati dileme na koju stranu ovog sukoba stati. Nemojmo posustati u pomoći Ukrajini na putu prema njoj pobjedi, naglasio je Jandroković.

Stefanchuk je rekao da je uvjeren da će današnji skup "biti produktivan i plodonosan" i zahvalio Hrvatskoj na suorganizaciji samita jer ga nije bilo moguće održati u Kijevu zbog

"svakodnevnih agresivnih napada na Ukrajinu". - Inicijativa ukrajinskog predsjednika Volodimira Zelenskog postala je općeprihvaćena i geografski se širi. Naš cilj je jasan, vraćanje Krima pod ukrajinski integritet, rekao je Stefanchuk. Uvjeren je da će se "u bliskoj budućnosti ostvariti san Ukrajine - pobjeda i mir", naglasio je predsjednik ukrajinskog parlamenta.

U Zagrebu su 42 delegacije iz 32 države. Pet država predstavljaju predsjednici oba parlamentarna doma: Belgije, Češke, Irske, Poljske i Rumunjske. Jedanaest država sudjelovat će video porukom uključujući, Mađarsku, Japan, Novi Zeland i Kanadu.

U Zagrebu su i predstavnici pet parlamentarnih skupština međunarodnih organizacija - Europskog parlamenta, PS Vijeća Europe, PS OEES-a, Interparlamentarne unije i PS NATO-a.

HRVATSKI SABOR

AUTOR: HINA, 25.10.2022.



BILATERALNI SASTANAK

Predsjednik Hrvatskog sabora Jandroković i predsjednik ukrajinskog parlamenta Stefančuk održali bilateralni sastanak



Predsjednik Hrvatskoga sabora Gordan Jandroković održao je bilateralni sastanak u Hrvatskom saboru s predsjednikom parlamenta Ukrajine - Verhovne Rade, Ruslanom Stefančukom.

Na sastanku dvojice čelnika parlamenata razgovaralo se o rezultatima Prvog parlamentarnog summita Međunarodne krimske platforme kojim je upravo u Zagrebu inaugurirana njena parlamentarna dimenzija.

Predsjednik Jandroković posebno je istaknuo tri ishoda summita: Zajedničku deklaraciju sudionika, potvrdu jedinstva u potpori Ukrajini i njezinom suverenitetu, teritorijalnom integritetu te neovisnosti, te osudu ruske agresije, nezakonite aneksije Krima i povrede ljudskih prava. Predsjednik Stefančuk složio se s ocjenom summita te je iskazao iskrenu zahvalnost Republici Hrvatskoj, Hrvatskom saboru te djelatnicima svih uključenih hrvatskih institucija na napo-

rima uložanim u organizaciju summita.

Čestitavši Republici Hrvatskoj na postignućima na putu ka članstvu u europodručju i u schengenskom prostoru, predsjednik Verhovne Rade kazao je kako je Ukrajini Hrvatska uzor, jer je i ona prošla mukotrpan put od teških ratnih stradanja do pune integracije u EU. Izvijestio je kako će ukrajinske institucije uložiti maksimalne napore kako bi do kraja godine ispunile sedam skupina zahtjeva Europske komisije, što bi, nadaju se, omogućilo otvaranje pregovora o članstvu sljedeće godine. Obostrano je potvrđena svijest o težini zadaća koje su na tom putu pred Ukrajinom. No, kako je i ovom prigodom naglasio predsjednik Jandroković, Ukrajina može najozbiljnije računati na vrlo konkretnu hrvatsku pomoć i prijenos iskustava.

HRVATSKI SABOR, 26.10.2022.

PREDSJEDNIK PARLAMENTA UKRAJINE STEFANČUK ODRŽAO GOVOR U HRVATSKOM SABORU



Nakon bilateralnog sastanka s predsjednikom Sabora Gordanom Jandrokovićem, u Velikoj vijećnici Hrvatskoga sabora predsjednik parlamenta Ukrajine - Verhovne Rade Ruslan Stefančuk održao je govor pred zastupnicama i zastupnicima. U obraćanju dan nakon sudjelovanja na Prvom parlamentarnom summitu Krimske platforme, Stefančuk je zahvalio Zagrebu na "sjajnoj organizaciji" i domaćinstvu što je "hrabra i odgovorna odluka" koju donose "najbliži i odani prijatelji". Hrvatski sabor je već 25. veljače deklaracijom oštro osudio rusku agresiju na Ukrajinu, a to govori i o snažnim vezama dviju zemalja koje su među prvim priznale jedna drugu, kazao je. Sabor je 5. veljače među prvim priznao neovisnost Ukrajine, a ona je hrvatsku neovisnost priznala 11. prosinca 1991.

Stefančuk je zahvalio Hrvatskoj na prihvatu 25.000 izbjeglih Ukrajinaca te na vojnoj, humanitarnoj i diplomatskoj pomoći. Poklonio se žrtvama Domovinskog rata i naglasio da su dvije zemlje proživjele bolno iskustvo agresije na svoju neovisnost. "Ukrajincima i Hrvatima jednako bolno zvone zvona Vukovara i Mariupolja, Buče i Gospića, Irpinja i Lipika, Harkiva i Dubrovnika, Volnovakhe i Pakraca, Hostomela i Osijeka", rekao je. Pozvao je zastupnike da minutom šutnje odaju počast svim žrtvama.

U ruskoj ratnoj agresiji ukrajinska infrastruktura ciljano je i teško razorena i zemlju očekuje cjelovita obnova u čemu su pozvani sudjelovati i hrvatski stručnjaci.

Rusija čini masovne ratne zločine na području Ukrajine, rekao je i pozvao Sabor da proglasi "ratne zločine Ruske Federacije na teritoriju Ukrajine genocidom ukrajinskog naroda". Službeni Kijev poziva Europu i svijet na donošenje još oštrijih sankcija Rusiji zbog agresije na Ukrajinu, a takav je poziv ponovio i Stefančuk Hrvatskoj.

Priprema se osnutak Međunarodnog suda za ratne zločine Ruske Federacije počinjene na prostoru Ukrajine i Stefančuk je uvjeren da će Hrvatska u tome pomoći.

Pozvao je Hrvatsku i da nastavi provoditi uspješnu praksu rehabilitacije ukrajinskih vojnika u zdravstvenim ustanovama i odmora ukrajinske djece u Hrvatskoj.

Za nekoliko tjedana Ukrajina će komemorirati žrtve Velike gladi u Ukrajini 90 godina nakon tog zločina, a Stefančuk je upoznat s time da Sabor razmatra donošenje deklaracije o priznavanju Gladomora kao genocida.

"Važno je da svjetska zajednica osudi taj teški zločin komunističkog režima protiv ukrajinskog naroda", rekao je.

Predsjednik Stefančuk Hrvatskoj je zahvalio na dosadašnjoj potpori Ukrajini da dobije status kandidata za članstvo u Europskoj uniji i pozvao da učini sve što može da joj pomogne na putu europskih i atlantskih integracija.

URED PREDSEDNIKA

Autor: HINA, 26.10.2022.

ДЕЛЕГАЦІЯ СКУ В ЗАГРЕБІ: НАБЛИЖАЄМО ПЕРЕМОГУ РАЗОМ



Autor fotografije: Vlada RH

23 жовтня, під час візиту делегації Світового Конгресу Українців (СКУ) до Хорватії відбулася зустріч Президента Світового Конгресу Українців із представниками СКУ від країн Східної Європи та запрошеними гостями.

Регіональну нараду відкрила віце-спікерка Верховної Ради України Олена Кондратюк. Заступниця Голови ВР виступила з оцінкою російсько-української війни та найнагальніших потреб для України.

"Рада була чути, що Світовий Конгрес Українців та лідери українських громад балканських країн та країн Балтії рішуче налаштовані робити все можливе для допомоги своїм співвітчизникам і для наближення перемоги України!" – відкоментувала зустріч Олена Кондратюк.

Як виживає в умовах війни українська економіка та як

світ планує підтримувати Україну у відбудові, розповідала Віцепрезидентка СКУ та голова комітету Економічного Розвитку України при СКУ Олена Кошарна.

Про свій нещодавній візит до Києва, де він зустрічався з Головнокомандувачем Збройних сил України Валерієм Залужним, а також про постачання всього найнеобхіднішого до українських захисників, розповів Віцепрезидент СКУ, Президент Українського Конгресового Комітету Америки Андрій Футей.

Учасники зустрічі також обговорили діяльність СКУ з часу повномасштабного вторгнення росії в Україну. Перший Віцепрезидент СКУ Стефан Романів представив основні політичні пріоритети на майбутнє.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ

23 жовтня 2022 року

BLAGOSLOV OBNOVLJENE GRKOKATOLIČKE CRKVE, ŽUPNOG DOMA I PASTORALNOG CENTRA U SLAVONSKOM BRODU



Svečanom arhijerejskom liturgijom koju je predvodio križevački vladika Milan Stipić u subotu 29. listopada 2022. godine započela je svečanost povodom završetka radova na izgradnji župnoga stana, pastoralne dvorane i obnove grkokatoličke župne crkve Uzvišenja Svetoga Križa u Slavonskom Brodu. Koncelebriralo je desetak grkokatoličkih i rimokatoličkih svećenika, među kojima i domaćin, o. Aleksandar Hmilj. Pjevanje na ukrajinskom jeziku predvodile su časne sestre reda sestara Bazilijanki.

U prigodnoj homiliji vladika Milan je ukazao na važnost neradne nedjelje kao dana Gospodnjeg, dana za odmor, za obiteljsko druženje i sudjelovanja vjernika na misnim slavljinama. Zahvalio je župniku i vjernicima što su obnovili crkvu i ostale prostore u kojima će, kako je rekao, biti blizu jedni drugima, susretati Gospodina te rasti duhovno.

Ukazao je također na važnost zahvale prvim Ukrajincima koji su prije više od 120 godina dolazeći u ove krajeve sa sobom donijeli Gospinu ikonu, koja je uz ostale umjetnine u

crkvi restaurirana i krasi glavni oltar.

Križevački vladika, biskup mons. Milan Stipić izrazio je veliku radost zbog ovog događaja kojega smatra iznimno važnim za sve vjernike, a posebno za ukrajinsku nacionalnu manjinu grkokatoličke vjeroispovijesti koja na ovim prostorima živi već više od 120 godina, dajući ogroman doprinos vjerskom i društvenom životu grada Slavonskog Broda, Brodsko-posavske županije ali i cijele Hrvatske. Naglasio je da su sudionici ovog svečanog susreta i nova generacija prognanika iz ratom pogođene Ukrajine, kojima je Hrvatska širom otvorila vrata svojih srca i domova.

Domaćin, o. Aleksandar Hmilj je zahvalio svima koji su u protekle tri godine od početka radova na bilo koji način doprinijeli izgradnji župne kuće sa pastoralnom dvoranom, ali i obnovi župne crkve, vjernicima ali i lokalnoj upravi i naglasio da obnovljeni liturgijski prostori puno znače ovoj maloj zajednici i da će sada u normalnim uvjetima moći djelovati pastoralno na duhovnoj izgradnji žive Crkve ali i više zajednički raditi u primjerenim uvjetima na obilježavanju značajnih godišnjica i događaja iz ukrajinske povijesti. Posebno je zahvalio na svakoj duhovnoj i financijskoj pomoći koju je tijekom gradnje pružala Križevačka eparhija na čelu s vladikom Milanom Stipićem. U znak zahvalnosti, u ime Župe, mladi odjeveni u ukrajinsku narodnu nošnju, vladiki-biskupu su darovali košaru sa slavonskim delicijama.

Vladika Stipić je poslije mise blagoslovio obnovljenu župnu crkvu te novoizgrađeni župni stan s pastoralnom dvoranom.

Ukrajinci grkokatolici i njihov duhovni predvodnik o. Ivan Barščevski, u Slavonskom Brodu u početku su se okupljali na svetu liturgiju u brodskoj rimokatoličkoj župnoj crkvi u „Malom Parizu“ gdje je gotovo deset godina služena, jednom mjesečno.

1979. godine je kupljena obiteljska kuća u Cesarčevoj ulici u centru Slavonskog Broda. Tu su nekoliko godina



služili liturgiju u vrlo neprimjerenim uvjetima, a onda je 1985. godine izgrađena sadašnja crkva u kojoj je u rujnu iste godine i služena prva sveta liturgija. Zbog dotrajalosti i nefunkcionalnosti 2019. godine srušena je stara kuća i započeti su radovi na izgradnji novog župnog stana i pastoralne dvorane čije je temelje 23. veljače 2020. posvetio križevački vladika, biskup mons. Milan Stipić.

Grkokatolička župa Uzvišenja Svetoga Križa osnovana je 1991. godine. Zajedno s filijalom Bukovlje i župom Uspenja Presvete Bogorodice u Gornjim Andrijevcima broji 250 vjerničkih, grkokatoličkih obitelji.

Da čuvaju tradiciju, vjeru i običaje svojih predaka bilo je vidljivo i na svečanom ručku, u novoj pastoralnoj dvorani poslije mise, koji su pripremile domaće Ukrajinke po starim ukrajinskim receptima. Pored ostalih slavonskih delicija na

početku su gosti blagovali a neki i po prvi puta ukrajinski boršč (борщ) i perohe ili vareneky.

Svečanosti su, uz brojne vjernike oba obreda, rimokatoličkog i grkokatoličkog, nazočili i Anica Vukašinić, pročelnica Upravnog odjela za obrazovanje i kulturu Brodsko-posavske županije, Vlado Karešin, predsjednik Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske, Nikola Zastrižni, predstavnik ukrajinske nacionalne manjine u Brodsko-posavskoj županiji, članovi ukrajinskog Kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ Slavonski Brod odjeveni u ukrajinske narodne nošnje, predstavnici izvođača građevinskih radova te brojni drugi uzvanici iz vjerskog, kulturnog i društvenog života.

Nikola Zastrižni



U ZAGREBU ODRŽAN TRENING-EDUKACIJA ZA UKRAJINSKO-HRVATSKE PREVODITELJE



U subotu i nedjelju, 1. i 2. listopada 2022. godine, od 9 do 16 sati u prostorijama Centra za djecu, mlade i obitelj Modus-Društva za psihološku pomoć u Zagrebu održan je trening-edukacija za ukrajinsko-hrvatske prevoditelje u sklopu projekta „Očuvanje mentalnog zdravlja i pružanje psihosocijalne podrške djeci i skrbnicima iz Ukrajine u

Hrvatskoj" koji je Društvo za psihološku pomoć provelo u suradnji s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku.

Cilj ovog projekta je bio pružanje psihosocijalne podrške djeci i skrbnicima koji borave u Hrvatskoj, a raseljene su osobe iz Ukrajini, kao i jačanje kapaciteta stručnjaka i volontera koji rade s izbjeglicama iz Ukrajine. Teme koje su obrađivane kroz trening uključivale su pristupanje osobama pogođenim kriznim događajima, ključna načela psihosocijalne podrške odraslima i djeci, multikulturalnost te dobrobit volontera pomagača, ulogu prevoditelja u prihvatu i integraciji izbjeglica, teoretski okvir i specifičnosti savjetovanja iz perspektive prevoditelja, tehnički aspekti rada prevoditelja u savjetovanju; modeli suradnje između savjetovatelja i prevoditelja, etička pravila i dileme u psihosocijalnom savjetovanju, briga o sebi u ulozi prevoditelja, prevođenje savjetovanja u različitim kontekstima (savjetovališta, škole, zdravstvo...). Na treningu-edukaciji za ukrajinsko-hrvatske prevoditelje bili su nazočni prevoditelji iz svih krajeva Hrvatske a prevoditelje Brodsko-posavske županije i grada Slavenskog Broda predstavljali su Viktorija Rachok i Nikola Zastrižni.

Nikola Zastrižni

HUMANITARNA AKCIJA

Udruga Dobro dobrim i Veleposlanstvo Ukrajine u RH prikupljaju sredstava za razminiranje Ukrajine

Procjenjuje se da je 197 tisuća kilometara četvornih, odnosno 32 posto ukrajinskog teritorija, kontaminirano eksplozivnim napravama. Udruga Dobro dobrim (DoDo) u suradnji s Veleposlanstvom Ukrajine u RH pokrenula je humanitarnu akciju "Zemlja bez mina: spasimo živote u Ukrajini" s ciljem prikupljanja sredstava za nabavu opreme i strojeva za razminiranje.

Akciju su predstavili 24. kolovoza, točno šest mjeseci od početka rata, a ujedno i na Dan neovisnosti Ukrajine.

- Ne postoji vrsta mine koja nije razasuta po Ukrajini - rekao je predsjednik udruge DoDo Senad Palić.

Ukrajinska državna služba za hitne slučajeve fotografirala je nađene eksplozive i bombe ostavljene u kućama i po dvorištima.

- Ne znam s kakvim to ludilom graniči da se obitelj vrati u kuću, otvori ormarić i eksplodira. Skrivaju ih pod leševima i igračkama - dodao je Palić.

Piretehničarskim jedinicama za razminiranje Ukrajine potrebno je 80 operativnih i piretehničkih vozila za transport osoblja i opreme, po 40 lakših i 40 težih vozila za prijevoz eksplozivnih uređaja, 10 strojeva za razminiranje, 10 komada opreme za detektiranje te zaštitna oprema za piretehničare.

Iz udruge se nadaju skupiti sredstva za barem jedan ili dva stroja te nešto opreme za piretehničare.

Dosad je detektirano 178.487 eksplozivnih sredstava od istoka do zapada Ukrajine, a detonirano ih je 22.677.

Najugroženije oblasti su Žytomyrska, Kyjivska, Černihivska, Sumska, Harkivska, Luhanska, Donetska, Zaporijška, Hersonska i Mykolajivska.

- Tražim riječi i u moru riječi mislim da je najveća: hvala. Hvala Hrvatskoj, Hrvatima i Hrvatima koji su prihvatili više od 21 tisuću Ukrajinaca. Ministar (unutar njih poslova Davor) Božinović rekao mi je da se Hrvatska razminirava već 26 godina i da još to traje - rekao je ukrajinski veleposlanik

Vasylyl Kirilič i napomenuo da isto čeka njegovu domovinu.

Ukrajinskim deminerima može se pomoći uplatom na račun HR6323600001503131218 ili pozivom na broj 060 9005 (cijena poziva je 6,25 kuna).

- Svaka kriza traži upravljanje, razvijanje procedura za načine kako pomoć poslati onome tko je najugroženiji. Nakon početka rata u Ukrajini, stvorili smo civilno društvo za prikupljanje svih potrepština koje nedostaju. Do sada su naši volonteri obavili 74 transporta i bili u 40-ak gradova od Lavova do Harkiva. Trenutni fokus je na stradalnike i djecu koji su najveće žrtve rata. S Infobipom radimo na drugom transportu potrepština za dječje domove - pričao je dopredsjednik udruge Radovan Žepić o prijašnjim i aktualnim akcijama koje DoDo provodi za pomoć Ukrajini. S radom su počeli još za vrijeme zagrebačkog potresa.

- Radovan je spominjao kako je ovo mala udruga. Nema tu dimenzija je li mala ili velika. Hrvatska je mala zemlja, ali je dala veliku podršku velikoj zemlji Ukrajini. Druge veće udruge nisu toliko dale. Ne čeka neke zahvale, zahvala je u njihovim srcima i od Boga. Ovo što radite za Ukrajinu i Ukrajince, to je život vaš i nešto što nas ujedinjuje. Jači smo kad smo solidarniji - nadovezao se na njega Kirilič. Citirao je Ivana Gundulića i Marka Marulića te rekao kako se na teritoriju Ukrajine ne brani samo njegova domovina, već i sloboda, demokracija i Europa.

Na medijskoj konferenciji novinar ga je pitao boji li se urušavanja solidarnosti i sloge EU pošto analitičari spekuliraju o Putinovoj taktici iscrpljivanja europske solidarnosti s obzirom na cijene energenata i nadolazeću zimu.

- Poštovani prijatelju, ne smijemo se bojati. Ako ćemo se bojati nećemo uspjeti. Moramo biti solidarni - odgovorio mu je Kirilič.

Anamaria Hanžek
Jutarnji list



У ХОРВАТІЇ РОЗПОЧАТО ГУМАНІТАРНУ АКЦІЮ

«Країна без мін: врятуймо життя в Україні»



24 серпня 2022 року в Загребі у ході прес-конференції для ЗМІ оголошено початок всехорватської гуманітарної акції «Країна без мін: врятуймо життя в Україні», яка за підтримки Посольства проводиться партнерського гуманітарною асоціацією «Добро Добрім ДоДо».

Метою гуманітарної акції є збір коштів для придбання обладнання і техніки для проведення розмінування найбільш замінованих місцевостей в Україні. Крім того, акція покликана привернути увагу хорватського суспіль-

ства до варварських методів і способів ведення війни проти мирного населення, які використовує країна-терорист російська федерація в Україні.

У ході заходу керівництво гуманітарної асоціації «Добро Добрім ДоДо» поінформувало про ситуацію з замінованими територіями в Україні, які, за даними ДСНС України, сягають 197 квадратних кілометрів, та потреби української рятувальної служби у розмінувальних засобах, а також закликала хорватську громадськість долучитися до акції.

Посол Василь Кирилич висловив глибоку вдячність дружньому народові Хорватії, хорватському Уряду за допомогу і підтримку, надану українцям з початку агресії росії проти України.

Реквізити для участі в акції «Країна без мін: врятуймо життя в Україні»:

Рахунок в Загребському банку – HR6323600001503131218

Гуманітарний телефонний номер – 060 9005

Врятуймо життя в Україні!

Посольство України в Республіці Хорватія

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

Апарат Верховної Ради України та Експертна служба Хорватського Сабору підписали Меморандум про співпрацю



Керівник Апарату Верховної Ради України Вячеслав Штучний та Секретар Хорватського Сабору Давор Орлович підписали Меморандум про співпрацю 26 жовтня ц.р. у Загребі (Хорватія).

Документ підписано з метою співпраці і передачі знань у європейських питаннях.

Меморандум передбачає посилення міжпарламентської дипломатії, підвищення ефективності роботи парламентів, зокрема, у питанні гармонізації законодавства України з асписі Європейського Союзу та зміцненні міжінституційного діалогу для досягнення спільних інте-

ресів на європейському та міжнародному рівнях.

Згідно з документом, Апарат Верховної Ради України і Експертна служба Хорватського Сабору взаємодіятимуть у рамках партнерства шляхом передачі знань, досвіду та найкращих практик щодо організації роботи парламентів та парламентського контролю у сфері європейської інтеграції, адаптації та гармонізації національного законодавства із законодавством Європейського Союзу; плануванні та реалізації заходів з посилення експертних служб парламентів і проектів для зміцнення ролі парламентів тощо.

Крім того, Меморандум передбачає, що Сторони розвиватимуть взаємне співробітництво у обміні інформацією та передачі професійного досвіду Хорватського парламенту щодо процесу вступу України до Європейського Союзу; у популяризації ролі національних парламентів у процесі євроінтеграції та спільної реалізації відповідних проектів міжнародного інституційного співробітництва Європейського Союзу та проектів технічної допомоги.

*Верховна Рада України
Офіційний вебпортал парламенту України
26 жовтня 2022 року*

У ЛОВРАНИ ВСТАНОВЛЕНО ПАМ'ЯТНИК ІВАНОВІ ФРАНКУ



Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук та Голова Хорватського Сабору Гордан Яндроківич

Пам'ятний знак у Ловрані, присвячений видатному українському письменникові, мислителю і політичному діячеві Іванові Франкові (1856 – 1916), встановлено, за погодженням із місцевою владою, на території приморського парку поруч з історичною набережною Лунгомаре на узбережжі затоки Кварнер в Адриатичному морі на честь перебування Івана Франка у Ловрані (Villa Central, лютий-квітень 1909 р.).

Урочисте відкриття пам'ятного знака відбулося 22 жовтня 2022 р. з нагоди Першого парламентського саміту Кримської платформи (Загреб, 25 жовтня 2022 р.) за участі Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука та Голови Хорватського Сабору Гордана Яндроківича.

Ідея увічнення пам'яті Івана Франка у Ловрані постала завдяки ініціативі Посла Василя Кирилича. Ще в січні 2021 року він домовився з мером міста Ловран Бояном Сімонічем про майбутній пам'ятний знак.

Скульптурну композицію та інформаційну таблицю було виготовлено видатними українськими митцями – Володимиром і Василем Одрехівськими – завдяки фінансовій та організаційній підтримці Львівської обласної військової адміністрації (голова – Максим Козицький).

Наукову концепцію проєкту та обґрунтування символічних сенсів пам'ятного знака розробив доктор Богдан Тихолоз, директор Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка.

Пам'ятний знак на честь перебування Івана Франка в Ловрані – це алегорична скульптурна композиція «Поет і Птах» роботи відомих українських скульпторів Володимира і Василя Одрехівських, що складається з двох символічних фігур та інформаційної таблиці з усіма необхідними поясненнями.

Одна з фігур уособлює Поета, що, у філософській задумі, виснажений важкою недугою і понадсильною працею, немовби схилився під тягарем власних крил.

Друга – це Птах натхнення, мрії, надії, який стремить

увись, повсякчас готовий злетіти до вершин творчості.

Філософсько-естетична концепція пам'ятного знака багатопланова і включає в себе два основні аспекти: біографічний та міжнародний.

Біографічний аспект (контекст особистого життєвого й творчого шляху Івана Франка)

Саме в «тихій хорошій Ловрані», над цілющим Адриатичним морем, Поет черпав силу й натхнення для нового злету. Тут він не тільки оздоровився фізично, а й підійнявся на душі, здобув сили для нового творчого злету.

«Поет і птах» – втілена в образах вічна драма творця і творчості, земного й небесного, матеріального і духовного, людини і мрії. Життєві випробування й страждання, що хияють особистість додолу, і невичерпна сила людського духу, спроможного піднятися над буденністю до справжніх осяянь, – це вічна історія, застигла у бронзі.

Доки стоятиме цей пам'ятний знак над синім Ядром, доти втомлений життям Поет прагнутиме знову злетіти, щоб «побуять вільно в вишині», а Птах мрії манитиме його у незнану даль.

МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТ (КОНТЕКСТ УКРАЇНСЬКО-ХОРВАТСЬКИХ ВІДНОСИН)

Історія тривалих культурних, політичних і економічних взаємин українського й хорватського народів має чимало прикладів справжньої солідарності і взаємопідтримки. Сьогодні, коли український народ героїчно протистоїть російській військовій агресії, Хорватія надає діяльну допомогу і уособлює для українців європейську солідарність у боротьбі з навалюю новітнього варварства.

В цьому контексті постать Поета є уособленням мужнього українського народу, який в напрузі і зосередженні виконує свою історичну місію оборони гуманістичних цінностей Західної цивілізації та потребує допомоги й підтримки.

Образ Птаха набуває сенсу символу майбутнього, мрії про вільну і рівноправну співдружність європей-



ських народів на засадах взаємної поваги, партнерства і конструктивної взаємовигідної співпраці.

Адже саме «в народів вольних колів» мислив Іван Франко майбутнє й України, і Хорватії.

ЗВ'ЯЗКИ ІВАНА ФРАНКА З ХОРВАТІЄЮ

У контексті українсько-хорватських міжкультурних зв'язків особливо знаковою є постать Івана Франка (1856–1916) – видатного українського письменника, перекладача, науковця, філософа, громадського й політичного діяча, одного з головних творців модерної української національної ідентичності та активного promotora багатомірного загальноєвропейського цивілізаційного діалогу.

Іван Франко, зокрема, гаряче цікавився хорватською культурою, досліджував і перекладав українською зразки хорватського фольклору і твори хорватських письменників, був учнем видатного вченого-славіста хорватського походження Ватрослава Ягича, під керівництвом якого захистив докторську дисертацію у Віденському університеті.

Крім того, Іван Франко двічі відвідав хорватські міста-курорти: Ліпик у Славонії (березень-квітень 1908) та Ловран в Істрії (лютий-квітень 1909). Там він оздоровлювався, відпочивав та черпав натхнення для своєї творчості, попри тяжкий стан здоров'я у той період його життя.

Таким чином, Хорватія посідає важливе місце в житті і творчості Івана Франка, а його особа є повноважним представником української культури, ідентичності та державності в загальноєвропейському і світовому контексті.

10 березня 2011 року на честь перебування Івана Франка у Ліпіку, як знак українсько-хорватської дружби і стратегічного партнерства, з ініціативи Посла України у Республіці Хорватія (2006–2009) Маркіяна Лубківського

та за підтримки місцевої влади і центральної влади Хорватії на території парку медично-реабілітаційного центру «Toplice Lipik» було встановлено погруддя українському письменникові роботи українського скульптора Костянтина Добрянського.

Пам'ятник став важливим компонентом історико-культурного ландшафту Ліпіка як бальнеологічного курорту загальноєвропейської слави.

А 22 жовтня пам'ятний знак Іванові Франкові постав і в Ловрані, на узбережжі Адріатичного моря, як знак солідарності і взаємної поваги українського й хорватського народів, а також їхнього спільного протистояння новітньому варварству заради цінностей свободи, культури і людяності.

Саме Іван Франко був і досі залишається одним із ключових творців української незалежності і яскравих символів українського волелюбного духу.

КОМАНДА ПРОЄКТУ

Ініціатор проєкту та координатор від Посольства: Василь Кирилич

Міжнародний куратор проєкту: Маркіян Лубківський

Координатор проєкту від Львівської обласної військової адміністрації: Іван Собко

Автори скульптурної композиції: Володимир Одрехівський, Василь Одрехівський

Науковий куратор проєкту, автор концепції: Богдан Тихолоз

Проект реалізовано за підтримки: Верховної Ради України, Посольства України у Республіці Хорватія, Львівської обласної державної адміністрації, Муніципалітету Ловрана, Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка.

Посольство України в Республіці Хорватія
22 жовтня 2022 року



DANI UKRAJINSKE KULTURE U VUKOVARU



Ukrajinci vukovarskog kraja organizirano i aktivno djeluju na očuvanju kulturne baštine i običaja svojih predaka već više od 90 godina. Posljednjih 19 godina su organizirani u Ukrajinskom kulturno-prosvjetnom društvu „Ivan Franko“ Vukovar sa ciljem očuvanja, njegovanja i promovanja ukrajinske kulture, a za taj rad su nagrađeni i plaketom Grada Vukovara.

Kao i dosadašnjih godina, Ukrajinci Vukovara proslavili su svoj najdraži dan u subotu 17. rujna u dvorani „Hrvatski dom Vukovar“ svečanim koncertom amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva u okviru devetnaeste manifestacije „Dani ukrajinske kulture Vukovar 2022.“ Manifestacija je organizirana pod financijskim pokroviteljstvom Savjeta za nacionalne manjine pri Vladi Republike Hrvatske te Grada Vukovara, a organizatori manifestacije su Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske te Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ivan Franko“ iz Vukovara.

Organiziranje ovakvih manifestacija naša su potreba za očuvanjem etničkog, kulturnog i jezičnog identiteta, a smatramo kako je istovremeno i važan doprinos kulturnom i društvenom razvitku grada Vukovara i županije na čijem području djeluje naša udruga.

Od uzvanika, manifestaciji su nazočili zamjenik župana Vukovarsko-srijemske županije Srđan Jeremić, pročelnik Upravnog odjela za društvene djelatnosti Josip Paloš, članica Savjeta za nacionalne manjine Marija Semenjuk Simeunović, predsjednik Koordinacije nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije Svetislav Mikerević, predsjednik Ukrajinske zajednice RH Vlado Karešin, svi dosadašnji predsjednici Ukrajinske zajednice RH te mjesni grkokatolički župnik Vladimir Magoč.

Nakon uvodnih riječi podrške Ukrajini i njezinom narodu te nakon minute šutnje u čast svim stradalim vojnicima i civi-

lima u Domovinskom ratu 1991. te rusko-ukrajinskom ratu od 2014. do danas, započeo je svečani koncert amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva.

Na koncertu su se predstavili UKPD „Ukrajina“ Slavonski Brod, UKPD „Taras Ševčenko“ Kaniža, KPDU „Karpati“ Lipovljani te kao domaćini UKPD „Ivan Franko“ Vukovar. Kao posebni gosti predstavili su se KUD „Ivan Senjuk“ iz Kule (Srbija).

Koncert je otvoren atraktivnim plesom plesne skupine UKPD „Ukrajina“ Slavonski Brod te nastavljen veselim ukrajinskim narodnim pjesmama u izvedbi KPDU „Karpati“ Lipovljani. Svoja plesačka znanja i mogućnosti, osim UKPD „Ukrajina“ Slavonski Brod, pokazali su i veliki prijatelji domaćina UKPD „Taras Ševčenko“ Kaniža.

Budući da zbog opravdanih razloga nije mogao gostovati mješoviti zbor UKPD „Ukrajina“ Slavonski Brod, njihov član Ante Raić je otpjevao dvije ukrajinske pjesme.

Dugogodišnji prijatelji i suradnici domaćina KUD „Ivan Senjuk“ iz Kule (Srbija) svoj su rad predstavili ukrajinskim pjesmama u izvedbi mješovitog zbora i dueta te pokazali ukrajinski huculski narodni ples.

Naši domaćini, osim u organizaciji iza kulisa, bili su vrijedni na probama, pa su svoja umijeća pokazali i ispred kulisa, na našoj prelijepoj pozornici. UKPD „Ivan Franko“ Vukovar se predstavio svojim ukrajinskim narodnim zborom pod vodstvom Anite Nađ. Oni su nas počastili izvedbom šaljive ukrajinske narodne pjesme.

Na kraju treba spomenuti kako je velikim osvježenjem za sve bio nastup najmlađih članova udruge domaćina, odnosno dječje skupine „Sonečko“ UKPD „Ivan Franko“ Vukovar. Djeca su pod rukovodstvom profesorice Tetyane Kochneyeve Ramač izveli dječju šaljivu ukrajinsku narodnu pjesmu te pokazali bogatstvo ukrajinske narodne nošnje i svoj glumački

talent. Najmlađi vukovarski Ukrajinci svojim nastupom su pokazali i nešto doista važno za sve, kako za mlade, tako i za odrasle. Podsjetili su nas da je u ratu najteže kada stradavaju djeca. Pokazali su nam kako djeca svijeta zapravo vape za mirom i na različite načine nastupaju za mir. Tako su nam izveli i jednu snažnu ukrajinsku domoljubnu pjesmu koja

nikoga nije ostavila ravnodušnim.

Nakon završetka našeg svečanog programa, predsjednik UKPD „Ivan Franko“ Vukovar Stefan Bojko je svim sudionicima uručio zahvalnice za sudjelovanje u manifestaciji.

Davor Lagudza

ДНІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У ВУКОВАРІ 2022



У суботу, 17 вересня у Вуковарі відбулася 19-а традиційна маніфестація «Дні Української культури», на яку в Хорватському домі у Вуковарі зібралися разом учасники маніфестації, гості та шанувальників української культури. Організатор маніфестації - Українська громада Республіки Хорватія та Українське культурно-просвітне товариство «Іван Франко» Вуковар. Ведучими урочистого концерту самодіяльної культурної творчості українців Хорватії в цьому році були Катаріна Йовакарич і Давор Лагудза. Свою творчу програму на святі української культури представили: Українське культурно-просвітне товариство «Іван Франко» Вуковар, Українське культурно-просвітне товариство «Україна» з Славонського Броду, Українське культурно-просвітне товариство «Тарас Шевченко» Каніжа, Культурно-просвітне товариство українців «Карпати» Липовляни, Культурно-просвітне товариство «Іван Сенюк» Кула. До присутніх з вітальними словами звернулися голова Української громади РХ Владо Карешин і начальник управління громадської діяльності Вуковарської мерії Йосип Палаш.

Чудовий концерт у Хорватському домі не залишив байдужими ні учасників, ні гостей маніфестації. Українські товариства представили глядачам українську народну пісню, динамічний і привабливий український танець, колоритні народні костюми. Особливу увагу і

щирі оплески отримали наймолодші учасники концерту – дитяча група «Сонечко», яка працює при українському товаристві у Вуковарі під керівництвом проф. Тетяни Кочневої. Маленькі козачата сміливо представили глядачам сучасну українську патріотичну пісню Наталії Май «Годі браття сумувати», яка актуальна зараз, під час боротьби українського народу за свою незалежність. Із великим задоволенням публіка прийняла виступи танцювальних колективів із Каніжи, Славонського Броду і Кули, які майстерно презентували глядачам український народний та сучасний танець. Маніфестація у Вуковарі відбулася успішно. Концерт художньої самодіяльності українських колективів відбувся за підтримки Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія і міста Вуковар, за організаційної та фінансової підтримки Представника української національної меншини міста Вуковар, Ради української національної меншини міста Вуковар, Ради української національної меншини общини Богдановці.

Весела та доброзичлива атмосфера зі святкової маніфестації із Хорватського дому перенеслася до святкового холу ресторану «Роял», де всі учасники мали нагоду почастуватися, поділитися враженнями, поспілкуватися між собою під чарівну мелодію музичного гурту «Забава» з Кули.

Тетяна Рамач

USPJEŠNO PROVEDENI 18. SUSRETI UKRAJINACA U ŠUMEČU



Organizaciji Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske i Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Andrij Pelih“ Šumeće, pod pokroviteljstvom Savjeta za nacionalne manjine RH i Općine Bebrina u Šumeću je 22. listopada 2022. godine veoma uspješno provedena tradicionalna manifestacija pod nazivom „Susreti Ukrajinaca u Šumeću“. Prisutne je pozdravio predsjednik UKPD „Andrij Pelih“ Darko Karamazan, naglasivši da je ovo osamnaesta za redom manifestacija u Šumeću koja okuplja pripadnike ukrajinske nacionalne manjine Republike Hrvatske i svaki put daje mogućnost nastupiti na kulturnom koncertu amaterskog stvaralaštva djeci iz Ukrajine. Darko Karamazan pozdravio je sve goste i sudionike te pozvao na pozornicu predsjednika Ukrajinske zajednice RH Vladu Karešina. Predsjednik Ukrajinske zajednice RH pozdravio je prisutne, posebno zahvalio voditeljima ansambla „Junist“ iz grada Javoriv Lavovske županije i djeci na dolasku i sudjelovanju. Program manifestacije uspješno su vodile članice domaće Udruge Valerija Tandarić i Tara Jakić. Sudionici programa bili su: UKPD „Andrij Pelih“ Šumeće, UKPD „Taras Ševčenko“ Kaniža, UKPD „Ukrajina“ Slavonski

Brod, učenici OŠ „Antun Matija Reljković“ Bebrina i ansambl „Junist“ iz Ukrajine. Program amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva oduševio je prepunu dvoranu gledatelja u Kulturnom domu u Šumeću. Svaki nastup je bio kvalitetno odrađen i popraćen gromoglasnim pljeskom. Roditelji, djedovi i bake bili su bezgranično ponosni na svoju djecu, male i odrasle sudionike, koji njeguju materinski jezik u školi i čuvaju kulturu svojih predaka u okrilju udruga. Na kraju programa predsjednik UKPD „Andrij Pelih“ zahvalio se svim sudionicima na prekrasnim nastupima te uručio zahvalnice. Domaćinima se na gostoprimstvu zahvalio voditelj ansambla „Junist“ Mykola Poljšyn. Uslijedilo je zajedničko druženje uz domjenak i ukrajinsku domoljubnu glazbu.

Manifestacija je ujedinila sve generacije Ukrajinaca u Šumeću, sudionike, goste i ljubitelje ukrajinske kulture, okupila puno mladeži koja je dokazala da je željna čuvati kulturu Ukrajine i tradiciju svojih predaka. Domoljubnim pjesmama i atraktivnim ukrajinskim narodnim plesovima sudionici su dokazali da je ukrajinska kultura posebna, nepopovljiva i vječna.

Oksana Martinjuk



PLESAČI UKPD „UKRAJINA“ SUDJELOVALI U ŠKOLSKOM PROJEKTU ERASMUS +



Osnovna škola „Bogoslav Šulek“ uključena je u Erasmus + projekte kojima je cilj razvijanje i poticanje jednakosti, kreativnosti, tolerancije te prevladavanje različitosti i jačavanje mentalnog zdravlja učenika.

Trenutno u školi „Bogoslav Šulek“ u sklopu Erasmus + projekta naziva „Učitelju, primijeti me“ borave partneri, učitelji iz Italije, Litve, Rumunjske i Turske.

Svrha i cilj navedenog projekta je da se poteškoće s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom i posebnim potrebama prevladavaju obrazovanjem.

Učenici ove škole su zajedno sa svojim učiteljima priredili

prezentirali prigodan program za doček gostiju 24. listopada.

Na kraju programa učenici ove i drugih osnovnih škola Slavonskog Broda koji njeguju ukrajinsku kulturu u okrilju Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ sa splotom ukrajinskih plesova pod vodstvom gospodina Ivica Kševija oduševili su sve goste. Riječi su to ravnateljice škole gospođe Slavice Đurđević. Djeca i voditelj plesnih skupina zahvaljuju ravnateljici Škole na pozivu što su imali mogućnost dati svoj doprinos u ovom značajnom projektu.

Ivica Kševi

ANSAMBL „VERKHOVYNA“ IZ UKRAJINE NA „ZLATNIM ŽICAMA SLAVONIJE“



Svečana povorka Zlatnih žica Slavonije, sačinjena od kulturno-umjetničkih društva s područja Požeštine, konjanika i kočija, vinara i vinogradara, povijesnih postrojbi i mažoretkinja, prošla je ulicama grada Požege sve do Trga Svetog Trojstva. Folklorna baština Zlatne doline predstavila se na velikoj pozornici, nakon čega je uslijedilo svečano otvorenje uz dizanje festivalske zastave. Uslijedili su „Folklorni motivi

Hrvatske“ gostovanjem Folklornog ansambla Studentskog kulturno-umjetničkog društva „Ivan Goran Kovačić“ iz Zagreba i Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva „Osijek 1862.“ iz Osijeka, koji su publiku proveli Lijepom našom kroz svoje koreografije.

Posebna atrakcija bio je nastup Zaslužnog Prykarpatskog ansambla pjesme i plesa Ukrajine „Verkhovyna“ iz grada Drohobyč (Заслужений Прикарпатський ансамбль пісні та танцю України "Верховина" Дрогобич). Gosti iz Ukrajine su svojim impresivnim i moćnim nastupima oduševili okupljenu publiku. Svečano otvorenje Zlatnih žica Slavonije u Požegi, 2. rujna 2022. godine u opuštajućoj atmosferi i dobrom društvu pratili su predsjednik, zamjenik i voditelj-koreograf Kulturno prosvjetnog društva „Ukrajina“ Slavonski Brod, Vlado Karešin, Nikola Zastrižni i Ivica Kševi. Glavni razlog prisustvovanja festivalu bio je nastup ukrajinskog folklornog ansambla „Verkhovyna“ iz Drohobyča te upoznavanje i druženje s njihovim članovima.

Nikola Zastrižni

В ОСІЄКУ НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ ПРОСЛАВИЛИ УКРАЇНУ



Українська громада Республіки Хорватія та Українське культурно-просвітне товариство ім. Лесі Українки з Осієка, за фінансової підтримки Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія, організували традиційну маніфестацію аматорської культурно-мистецької творчості «На крилах пісень». Оскільки Леся Українка є патроном українського товариства з Осієка, так і згадана маніфестація отримала назву по першій її поетичній збірці. Маніфестація відбулася в Осієку 23 жовтня 2022 року у двох частинах: презентація книги та урочистий концерт аматорської культурно-мистецької творчості.

Презентація книги «Колядують і щедрують діти»

На самому початку маніфестації «На крилах пісень» всі учасники зустрілися у місцевому готелі «Сільвер», де і розпочалася перша її частина – презентація книги «Колядують і щедрують діти» Тетяни Кочневої, представниці

української національної меншини Вуковарсько-сріємської області та заступниці голови Української громади Республіки Хорватія. Презентацію книги відкрила голова Українського культурно-просвітнього товариства ім. Лесі Українки м. Осієк пані Оксана Мартинюк, яка гостям докладно розповіла про діяльність Української громади РХ з акцентуванням на видавничій діяльності. Так само, Оксана Мартинюк представила гостей, а саме: авторку книги Тетяну Кочневу, голову Української громади РХ Влада Карешина та вчителя української мови й літератури Давора Лагудзу.

Після вітальних слів Влади Карешина, який похвалив співпрацю з авторкою та вчителями Української громади РХ, до присутніх звернулася авторка Тетяна Кочнева. У своєму зверненні подякувала за запрошення та презентацію книги у рамках маніфестації й розповіла про свою роботу над книгою. Давор Лагудза презентував книгу за допомогою проєктора з акцентом на важливості вихо-



вання та навчанню дітей любити, шанувати та берегти українські традиції. В самому кінці презентації книги, гості з України – Зразковий ансамбль «Юність» з Яворова Львівської області – заспівали дві стародавні українські народні колядки і таким чином сприяли створенню справжньої різдвяної атмосфери, адже книга присвячена колядкам і щедрівкам.

Урочистий концерт аматорської культурно-мистецької творчості «На крилах пісень»

Другою частиною маніфестації «На крилах пісень» був концерт аматорської культурно-мистецької творчості, який відбувся у приміщенні Угорського культурного центру Осієк.

На самому початку концерту до присутніх звернулася голова Українського культурно-просвітнього товариства ім. Лесі Українки м. Осієк пані Оксана Мартинюк, яка гостям розказала про роботу товариства та дуже зворушливо подякувала всім українцям Хорватії і місцевим хорватам та від імені Української громади Республіки Хорватія вручила «Подяки за величезну допомогу, проявлену людяність, солідарність, розуміння та терпіння у прийомі переселених осіб з України, які були змушені покинути свої домівки через жорстоку російську агресію на Україну».

Традиційно, як і кожного року, учасниками маніфеста-

ції були Українське культурно-просвітнє товариство ім. Тараса Шевченка з Канижі, Українське культурно-просвітнє товариство ім. Андрія Пелиха з Шумеча, учні ОШ «Антун Матія Релькович» Бебріна, які вивчають українську мову в школі та домашні з Українського культурно-просвітнього товариства ім. Лесі Українки з Осієка. Особливими гостями маніфестації були відома українська арфістка Лариса Клевцова та Зразковий ансамбль «Юність» з міста Яворів Львівської області.

Навчені словами Василя Симоненка, ми любимо і прославляємо Україну і в годину негоди. Тому учасники маніфестації представили глядачам українські народні та авторські патріотичні пісні, деякі з яких розчулили присутніх. Окрім пісень, учасники презентували і красу українських народних та народно-сценічних танців, які дуже вразили публіку своєю майстерністю.

Потрібно нагадати, що на урочистому концерті виступали і маленькі дебютанти! Нещодавно до роботи Українського культурно-просвітнього товариства в Осієку долучилися і діти тимчасово переселених осіб з України, які показали свої знання і здібності та дали надію на подальшу співпрацю. Програму урочистого концерту успішно вели Петра Росандич і Давор Лагудза. Урочистий концерт завершено виступом Зразкового ансамблю «Юність» з міста Яворів Львівської області та врученням подяк за участь у маніфестації.

Давор Лагудза

„KOLO NA MATNIKU“ U KANIŽI

Već tradicionalno, Kulturno-umjetničko društvo „Posavac“ iz Kaniže obilježava svoju zanimljivu manifestaciju pod nazivom „Kolo na Matniku za Grgurevo“. Ove godine manifestacija je održana 4. rujna. Osim domaćina, program su uveličali: KUD „Vesela Šokadija“ Koritna, KUD „Seljačka sloga“ Bogdanovci,

KUD „Ravnica“ Stari Perkovci, Irena Matković - pučka glumica, UKPD „Taras Ševčenko“ Kaniža, KUD „Šokadija“

Šumeće, MPS „Veseli Šokci“ Slavonski Brod.

U Kaniži djeluju dva kulturna društva, hrvatsko društvo „Posavac“ i Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Taras Ševčenko“ koja aktivno surađuju i pomažu jedni drugima, posebno oko organizacije manifestacija. Tako su i ovaj put članovi UKPD „Taras Ševčenko“ pomogli svojim prijateljima u organizaciji manifestacije „Kolo na Matniku“.

Mirjana Has



ПРОЕКТ ЕТНО ЗАЧІСКИ СВІТУ



Кожної осені у чудові теплі дні «бабиного літа», коли золоті дукати осіннього листя починають прикрашати землю, у Вінковцях розпочинається огляд художньої самодіяльності творчих хорватських колективів під гаслом «Осінь у Вінковцях».

У рамках цього державного проекту традиційно проходить і міжнародна маніфестація «Етно зачіски світу», яка за ці роки стала родзинкою цього проекту. Організатором проекту був культурний центр «Гаталінка» з Вінковців, який очолює Бланка Жакула, а фінансово підтримує проект Міністерство культури Республіки Хорватія. Культурний центр Гаталінка працює над розвитком цього проекту з 2011 року і цей проект є

продовженням багаторічної роботи центру над проектом «Етно зачіски Хорватії». Вивчаючи історію зачіски, працівники проекту отримали багато додаткової інформації про культуру, традиції хорватського народу, його міграції та вплив інших культур. За допомогою методів і форм традиційних стрижок хорватські зачіски представляють унікальну світову спадщину.

У цьогорічному проекті «Етно зачіски світу» взяли участь місцеві перукарі, які показали багатство та унікальність зачісок різних областей Хорватії, а також і представники національних меншин, які проживають у цьому регіоні.

Українську зачіску гостям маніфестації представила справжній майстер своєї справи, перукар вищої категорії Олена Щєбнева з Києва. Ще в березні після активного бомбардування Києва російськими військовими, Олена з родиною потрапила у Вінковці. Тут у Хорватії знайшла домівку, нових друзів, влаштувалася на роботу за фахом. Із задоволенням прийняла пропозицію прийняти участь у маніфестації, а що до зачіски, майстриня зупинилася на заплетеній косі, прикрашеній українським віночком, який завжди уособлював красу країни, духовну міць її народу, засвідчував любов до рідної землі. Активну участь у цьому проекті прийняли наші українки - лікар стоматолог Тетяна Харді і академічна художниця Жанна Ерделі. З перших днів російської агресії на Україну, не рахуючись зі своїм часом, вони як волонтери допомагали і допомагають переселеним з України, турбуються про їх прийняття, вирішують питання щодо харчування, медичного обслуговування, гуманітарної допомоги, перекладу і т.д. З радістю вони допомогли Олені приготувати українську модель до подіуму, враховуючи всі деталі української культури.

Тетяна Рамач



XXI. UKRAJINSKA SMOTRA DJEČJEG STVARALAŠTVA U SLAVONSKOM BRODU



U nedjelju 16. listopada 2022. godine, u Svečanoj dvorani Bukovlje održana je XXI. ukrajinska smotra dječjeg stvaralaštva koju tradicionalno, svake godine organizira Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo "Ukrajina" Slavonski Brod i Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske uz pokroviteljstvo Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

Na ovogodišnjoj smotri, pored domaćina, sudjelovale su gotovo sve udruge, članice Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske, a to su: Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo "Taras Ševenko" Kaniža, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Andrij Pelih“ Šumeće, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Lesja Ukrajinka“ Osijek, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ivan Franko“ Vukovar, Kulturno-prosvjetno društvo Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani, Ukrajinska zajednica Grada Zagreba i jedno hrvatsko druš-

tvo - Folklorni ansambl Broda s kojim UKPD "Ukrajina" od samih početaka svog dugogodišnjeg rada dijeli prostor u Radničkom domu u Slavonskom Brodu.

Na Smotri su djeca prikazala svoja najbolja plesna, glazbena, recitatorska i likovna postignuća ostvarena tijekom godine. U izvedbama su uživali posjetitelji među kojima je bilo najviše roditelja, baka i djedova djece na pozornici. Po završetku programa svi sudionici su imali zajedničku večeru, a poslije zabavu na kojoj je najzanimljivije bilo poznato „nadigravanje“ u kojemu pojedinci ili grupe prikazuju one najatraktivnije korake ili plesne figure na oduševljenje svih nazočnih jer su izvedbe uistinu vrhunske a to je rezultat dobrog i stručnog rada u samim udrugama i doprinos očuvanju nacionalne kulture i tradicije.

Nikola Zastrižni



VEČER UKRAJINSKE PJESME I PLESA

U Lipovljanima održana tradicionalna manifestacija u organizaciji KPD Ukrajinaca „Karpati“



1. listopada 2022. godine, na tradicionalnoj ukrajinskoj manifestaciji „Večer ukrajinske pjesme i plesa“ u Lipovljanima ove su godine članovi Kulturno-prosvjetnog društva Ukrajinaca „Karpati“ svečano obilježili 30. godišnjicu postojanja, aktivnog djelovanja i rada svoje Udruge.

Nakon izvedbe himni Republike Hrvatske i Ukrajine, sve prisutne je pozdravio predsjednik KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani Ivan Semenjuk i zahvalio se na odazivu. Posebni pozdravi bili su upućeni direktorici Turističke zajednice Općine Lipovljani Marijani Musij, predstavniku Ukrajinske nacionalne manjine u SMŽ Mirku Fedaku, župniku gkt. crkve iz Lipovljana Nikoli Stupjaku, predsjedniku Ukrajinskog saveza Republike Srbije Nikoli Ljahoviću, voditeljici Dječjeg vrtića Lipovljani Mariji Duda, ravnateljici Osnovne škole Josipa Kozarca Lipovljani Mirjani Faltis i predsjednici pjevačke skupine „Lira“ Lipovljani Nevenki Zorić. Poseban pozdrav predsjednik je uputio prognanim Ukrajincima koji su trenutno smješteni u Lipovljanima i prisustvuju manifestaciji.

Za sve stradale Ukrajinke u ovom brutalnom ratu, kao i

za članove „Karpata“ koji su u proteklih 30 godina aktivno sudjelovali u radu a sada ih više nema među živima, odana je počast minutom šutnje.

Sve prisutne je u ime načelnika Općine Lipovljani Nikole Horvata pozdravila direktorica Turističke zajednice Općine Lipovljani Marijana Musij.

Kulturno-umjetnički program je otvorila starija pjevačka skupina KPD Ukrajinaca „Karpati“ sa dvije ukrajinske pjesme, da bi potom i mlađa pjevačka skupina otpjevala dvije ukrajinske pjesme. Na manifestaciji nije nastupila plesna skupina pošto su sa Češkom besedom Lipovljani bili na gostovanju u Češkoj.

Nakon nastupa domaćina, na pozornicu su redom izlazila ukrajinska kulturna društva: „Verhoveňa“ iz Gradiške (BIH), UKPD „Taras Ševčenko“ iz Kaniže te UKC „Kobzar“ iz Novog Sada. Na kraju kulturno-umjetničkog programa kao gosti nastupili su članovi KUD-a „Matija Gubec“ iz Gornje Stubice sa pjesmama i plesovima Hrvatskog zagorja.

Predsjednik „Karpata“ je sudionicima uručio zahvalnice uz simbolične poklone za njihovo sudjelovanje na ovoj manifestaciji.

Budući je obilježena 30. godišnjica postojanja i rada Društva, na osnovu uvida u spisak Inicijativnog odbora i članova koji su bili prisutni na Osnivačkoj skupštini, a i danas su ostali aktivni, uručene su prigodne zahvalnice Bogdanu Hnatjuku, Mirku Fedaku, Ivici Ardanu, Vladimiru Kačmarčiku, Dubravki Kačmarčik, Ljubici Semenjuk, Sofiji Ovađ, Štefici Hoško, Zdravku Hošku, Zlati Kostecki, Mariji Poljak, Antunu Fedaku.

Predsjednik „Karpata“ je još jednom podsjetio sve prisutne na tešku situaciju u Ukrajini i na potrebe Ukrajinaca koji su smješteni u Lipovljanima.

Za veliko zalaganje oko raseljenih osoba iz Ukrajine u



prvim danima njihovog dolaska te smještaja i pružanja osnovnih uvjeta za život u Lipovljanima, uručena je zahvalnica i prigodni poklon gospođi Mariji Duda.

Za veliki doprinos u zbrinjavanju prognanih Ukrajinaca, a

također i veliku podršku radu Udruge, dodijeljena je zahvalnica i prigodni poklon načelniku Općine Lipovljani Nikoli Horvatu, koju je u njegovo ime preuzela direktorica Turističke zajednice Općine Lipovljani.

Ivan Semenjuk

IX. VEČER JEZIKA I KULTURE NACIONALNIH MANJINA U LIPOVLJANIMA



Lipovljani su mjesto s brojnim nacionalnim manjinama i po tome su poznati, kao i po „Lipovljanskim susretima“, najvećoj i najvažnijoj manifestaciji nacionalnih manjina u Hrvatskoj koja se održava od 1974. godine. Poznati su i po tome što se u OŠ Josipa Kozarca Lipovljani njeguju jezici i kultura Čeha, Slovaka i Ukrajinaca, i to vrlo uspješno, što

se moglo vidjeti i na „IX. večeri jezika i kulture nacionalnih manjina“. Učenici koji pohađaju nastavu njegovanja jezika i kulture ove tri nacionalne manjine u Lipovljanima zajedno sa svojim učiteljicama prikazuju što su tijekom protekle školske godine naučili.

Dosadašnje priredbe održavale su se u prostorijama škole, a ove godine ugostili su nas Slovaci u njihovoj prekrasnoj Etno kući. Što reći nego da je sve bilo prekrasno: program, djeca i roditelji, ugođaj.

Ukrajinski dio programa bio je posvećen Ukrajini, koja ponovno proživljava teške trenutke svoje povijesti, i njenim hrabrim vojnicima koji ju brane. Domoljubne pjesme i poezija bili su naš doprinos borbi za slobodnu Ukrajinu. Pridružila nam se također i obitelj Zozuk iz Ukrajine, majka Ira, kćer Sofija i sinčić Bogdan, koji su prekrasno svirali i pjevali.

Počela je nova školska godina, a prisjećanjem na prošlu i njen prekrasan završetak, nestrpljivo krećemo u potragu za znanjem i novim izazovima.

Tatjana Lasek Žagar

"MOJA BABUSJA NE POZNAJE IZRAZ BIOPOWER"



U četvrtak, 6. listopada 2022. godine u Kazališno-koncertnoj dvorani "Ivana Brlić-Mažuranić" u Slavonskom Brodu u sklopu manifestacije "Dani plesa" u čast Miji Čorak Slavenskoj održana je plesna predstava "Moja babusja ne poznaje izraz biopower" Nastasje Štefanić Kralj. Autoričina majka Jelena Konovalov je u Ukrajinskom kulturno-prosvjetnom društvu „Ukrajina“ Slavonski Brod veoma uspješno vodila mješoviti pjevački zbor. Nastasja Štefanić Kralj je Brođanka po rođenju, a sada živi i radi u Zagrebu, profesionalna je glazbenica, plesačica, koreografinja te glazbeni i plesni pedagog. Njezin uradak "Moja babusja ne poznaje izraz biopower" je nastao kao osobna reakcija na rat u Ukrajini prvenstveno jer tamo ima baku koja živi na okupiranom

području na jugu Ukrajine. Kroz priču njezine obitelji predstava tematski progovara o ratu općenito. Na dosadašnjim izvedbama prikupljale su se donacije (dobrovoljni prilozi) te je sav prikupljen novac poslan direktno u Ukrajinu, a tako je bilo i na predstavi u Slavonskom Brodu gdje su svojim dolaskom i donacijom građani a i pripadnici ukrajinske nacionalne manjine izrazili svoju potporu, kao i puno puta do sada, prvenstveno pravednoj borbi Ukrajinaca za svoju slobodu, a i samoj autorici Nastji Štefanić Kralj i njenom timu.

Nikola Zastrižni



ВІДЗНАЧЕННЯ ДНЯ ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ В ЗАГРЕБІ



У приміщенні Української громади міста Загреб 14 жовтня 2022 року з нагоди Покрови Пресвятої Богородиці, Дня захисників і захисниць України, Дня створення Української повстанської армії, Дня українського козацтва відбувся вечір спілкування, призначений відзначенню Дня захисників та захисниць України.

Святкувати чи відзначати? Нове свято чи день, визначений історією та сталими традиціями? Нав'язаність чи

необхідність, яку не визнавали десятиліттями?

На ці та інші питання разом шукали відповіді члени Української громади міста Загреб та шановні гості, в тому числі і вимушено переселені особи з України.

Всі присутні разом вшанували українських захисників і захисниць, в тому числі – хвилиною мовчання.

Модератором і основним спікером була член Української громади міста Загреб Ксенія Левченко, соціологиня, а другим спікером - історикиня Катерина Шимкевич. Того ж дня, 14 жовтня 2022 року о 18:00 годині в Римо-католицькій Церкві Пораненого Ісуса у Загребі з цієї ж нагоди святу Літургію східного обряду українською мовою відслужив греко-католицький священник і військовий капелан отець Іван Гринишин. Українці Загреб висловлюють глибоку вдячність Загребській архієпархії за надану згоду і можливість в спільній молитві відзначити цю важливу дату для українського народу, а відтак - і української меншини в Загребі.

Людмила Волошина



U VUKOVARU OBILJEŽEN EUROPSKI DAN JEZIKA 2022.

«Любіть Україну, як сонце любіть»



У Вуковару, у ОШ Антона Бауера, започинемо нову шкільну godinu prisjećanjem na prošlu što smo sve postigli te postavljanjem novih ciljeva i zadataka. Kraj smo obilježili svečanim programom posvećenom Ukrajini i njenoj hrabroj borbi za slobodu. Ponovili smo i kroz prezentaciju simbole

Ukrajine, kao što su npr. bandura, vezena košulja, te ukrajinske narodne pjesme kojih u UNESCO-voj zbirci narodnih pjesama zemalja cijeloga svijeta ima najviše (15 500) - jer „nijedna druga nacija u svojoj povijesti nema toliko pjesama koliko ih je stvorio ukrajinski narod”.

U novoj, 2022./23. školskoj godini imamo puno posla, trebamo obilježiti i jednu važnu i veliku godišnjicu – 300. godina od rođenja Hryhoriya Skovorody - ukrajinskog filozofa, pjesnika, pedagoga i skladatelja. A i sada smo već bili vrijedni i obilježili Europski dan jezika 2022. svatko u svojoj školi i sa svojim učiteljem mentorom snimanjem kratkog video uratka na ukrajinskom jeziku (<https://youtu.be/XnQIa-q0CKbg>). Uživate u bogatstvu jezične raznolikosti gledajući zajednički video učenika osnovnih i srednjih škola Vukovarsko-srijemske županije.

Tatjana Lasek Žagar

УКРАЇНЦІ В СПЛІТІ ВІДЗНАЧИЛИ ВАЖЛИВІ СВЯТА



День Покрови Пресвятої Богородиці, День козацтва, День створення УПА (Української повстанської армії), День захисників і захисниць України - усі ці свята минули з гордістю в серці, щемливим сумом та вірою у світле майбутнє України.

Ці свята відзначили активні члени українського товариства «Цвіт», яке діє в прекрасному хорватському місті Спліт на узбережжі Адриатики. До членів товариства приєдналися тимчасово переміщені особи з України.

Українці Спліта щиро вдячні за запрошення, вітання, підтримку та мудрі поради координаторам ветеранських організацій „Domovinskog rata Splitsko-dalmatinske županije“. Під час спілкування з хорватськими друзями з'явилося безліч ідей, як після перемоги України хорват-

ські ветерани можуть співпрацювати з українськими ветеранами. Хорватські ветерани мають багато досвіду та корисних порад для ветеранів України. Хорватський народ також пройшов шлях через масштабний військовий конфлікт у відновленні своєї незалежності і розуміє українців, як ніхто інший.

Свято закінчилося вже традиційним зібранням у парку Джардін, де присутні привітали один одного, виконали Державний гімн України та актуальну пісню «Ой, у лузі червона калина».

Слава нашим захисникам та захисницям! Слава ЗСУ!

Вічна пам'ять і слава всім захисникам та захисницям, які за незалежність України віддали найдорожче - своє життя.

Вікторія Балан

У СПЛІТІ ОРГАНІЗОВАНІ ЕКСКУРСІЇ ДЛЯ БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ



Дружня країна Хорватія прийняла велику кількість біженців з України. У Хорватії, перебуваючи під тимчасовим захистом, українці мають право на медичну допомогу, працевлаштування, школу та разову грошову допомогу. Звичайно, біженці мають велике бажання

якнайшвидше повернутися до своїх домівок, але ситуація в Україні, на жаль, дуже складна. Українським біженцям допомагають хорвати, а також українська діаспора. Багато біженців тимчасово перебувають у хорватському місті Спліт, що знаходиться на узбережжі Адриатичного моря.

Усім зрозуміло, що ворог хоче нашої зневіри, розпачу та депресії, але українці - сильний народ. Навіть у такий важкий час у нас є сили і натхнення бачити красу, цінувати її, новому навчатися і свого не цуратися. Такі думки були в українських біженців під час екскурсії по чудовому півострову Мар'яну, який розташований на західній частині Сплітського півострова та сам по собі утворює менший півострів. Українці мали можливість відпочити, поспілкуватися та отримати один від одного важливу інформацію щодо захисту, прав та добробуту людей, які були змушені тікати від російської страшної збройної агресії.

Вікторія Балан

MJESEC ŽIDOVSKJE KULTURE U OSIJEKU

Održana radionica „Dijalog kroz ples nacionalnih manjina“



Od 4. do 24. rujna 2022. godine u Osijeku je održana manifestacija Mjesec židovske kulture koju Židovska općina Osijek organizira već drugu godinu za redom.

Ova manifestacija dio je Europskog dana židovske kulture koji se od 2000. godine organizira diljem Europe. Cilj joj je istaknuti raznolikost i bogatstvo judaizma te njegovu lokalnu, regionalnu i nacionalnu povijesnu važnost, s namjerom promicanja dijaloga i tolerancije putem predavanja, koncerata, izložbi, kazališnih predstava, promocija knjiga, projekcija filmova, radionica za djecu i drugih aktivnosti koje se odvijaju istovremeno na cijelom kontinentu.

Iz tog razloga Židovska općina Osijek jedan dan je posvetila upravo promicanju dijaloga i tolerancije i 18. rujna održana je radionica pod nazivom „Dijalog kroz ples nacionalnih manjina“.

U radu radionice, osim domaćina, sudjelovali su Mađari, Makedonci, Slovaci i Ukrajinci koji su jedni druge naučili

nekim osnovama svojih plesova te poneki ples svoga naroda. Tako su Mađari pokazali svoj čardaš, Makedonci kolo sa sjevera Makedonije, Židovi izuzetno zanimljiv ples „Od lo ahavti dai“ a Slovaci svoju verziju čardaša.

Ukrajince su na ovom događaju predstavili članovi UKPD „Lesja Ukrajinka“ Osijek te UKPD „Taras Ševčenko“ Kaniža ukrajinskom polkom te plesnim figurama iz svjetski poznatog ukrajinskog plesa hopak.

Osnovne korake ukrajinskih narodno-scenskih plesova prisutnima je predstavio aktivni član Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Taras Ševčenko“ iz Kaniže Andrej Has koji nam ostavlja nadu da će se s vremenom priključiti i kao voditelj plesova u Ukrajinskoj zajednici RH.

Davor Lagudza



ФЕСТИВАЛЬ „ЧЕРВОНА КАЛИНА» У ДЕВ'ЯТИНІ



У мальовничому краї боснійських гір, неподалік міста Баня Лука, розташоване українське село Дев'ятина. Дев'ятина – це одна з колисок української діаспори у світі, оскільки після другої світової та балканської війни 1990-их років українці цього села поїхали за щастям в Австралію, Канаду, Америку та балканські країни. Саме тому щороку ті ж мігранти та їхні нащадки повертаються в це село на урочистий захід. Так було і цього року.

У дев'ятинському краї 11 вересня 2022 року відбувся 21-ий міжнародний фестиваль української творчості «Червона калина». Цей фестиваль завжди традиційно проходив у цьому ж селі, але цього року місце його проведення перенесли до районного центру Лакташі. Щоб не розірвати свій зв'язок з предками та щоб все ж таки дотримуватись традицій фестивалю, він розпочався у Дев'ятині Боже-ственною літургією та парастасом для загиблих українців внаслідок російської агресії і повномасштабного вторгнення в Україну.

Після духовної частини, фестиваль переселився у районний центр Лакташі. Там у місцевому Палаці культури було відкрито виставку українського народного рукоділля та української народної кухні.

Увагу відвідувачів фестивалю привернув і надзвичайно цікавий модний показ українського народного строю, де молоді представники українців Боснії показали присутнім красу України в її народних костюмах.

Після модного показу, відбувся урочистий концерт української аматорської творчості, в якому виступили з піснями і танцями українські товариства з Баня Луки, Градишки, Прнявора, Пріедора, а також гості із Сербії

– ТПУК «Коломийка» Сремська Мітровиця, та з Хорватії – УКПТ ім. Івана Франка м. Вуковар, УКПТ «Україна» Славонський Брод і КПТ Українців «Карпати» Липовляни.

Давор Лагудза

TRADICIONALNI DJEČJI SAJAM U SLAVONSKOM BRODU



I ove godine, u nedjelju, 25. rujna 2022. godine održan je 11. dječji sajam koji svake godine tradicionalno organizira Grad Slavonski Brod. Ovogodišnji sajam je održan u sportskoj dvorani i vanjskom igralištu Osnovne škole „Hugo Badalić“. Ova tradicionalna gradska manifestacija je kao i svih prethodnih godina privukla veliki broj djece, njihovih roditelja te izlagača i posjetitelja. Pored velikog i raznolikog izbora dječjih igračaka, opreme, slatkiša i zabavnih igara na vanjskom igralištu održan je i prigodni zabavni program u sportskoj dvorani Škole u kojemu su dječje skupine gradskih dječjih vrtića i članovi folklornih društava izveli svoje zanimljive točke za koje su bili nagrađeni burnim pljeskom publike. U programu su veoma uspješno nastupili i članovi dječje folklorne sekcije Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ iz Slavenskog Broda.

Nikola Zastrižni

PEKMEZIJADA U PODVINJU



U subotu, 3. rujna 2022. godine u Podvinju je u organizaciji KUD-a „Podvinje“ održana tradicionalna manifestacija „Svila šuška šlingeraj se širi, a Podvinje po rakiji i pekmezu miri“ - popularna podvinjska „Pekmezijada“. Ta manifestacija, jedinstvena u Hrvatskoj posvećena berbi šljiva, pekmezu od šljiva i domaćoj rakiji i ove godine je oživjela drevne običaje iz prošlosti.

Ove godine to bi bila 23. po redu manifestacija, ali radi epidemije korona virusa nije održana dvije godine pa je ovogodišnja „Pekmezijada“ bila 21. po redu.

„Pekmezijada“ je započela svetom misom, posvetom udruga i velikim kolom ispred crkve svetog Antuna. Kulturno-umjetnički program nastavljen je na pozornici u parku. Na ovogo-



dišnjoj tradicionalnoj manifestaciji sudjelovalo je desetak kulturno-umjetničkih i kulturno-prosvjetnih društava i pjevačkih skupina, a održan je i izbor najljepše cure i snaše te najljepšeg baje u narodnoj nošnji.

Na ovogodišnjoj manifestaciji posebno je pozdravljen nastup slavonsko-brodskog Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ čiji su se članovi folklorne sekcije mnogobrojnoj publici predstavili izvedbom svoje atraktivne koreografije „Perlyna Ukrajina“ za što su bili nagrađeni burnim pljeskom. Treba istaći da je ovo prvi nastup nakon ljetne stanke i ponovnog okupljanja članova na redovitim probama dva puta tjedno, sa ciljem što bolje uvježbanosti za predstojeće nastupe.

Nikola Zastrižni

КНИЖКОВО-ВИДАВНИЧИЙ ЯРМАРОК НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ВУКОВАРСЬКО-СРІЄМСЬКОЇ ОБЛАСТІ



У Вуковарі, з нагоди Місяця хорватської книги, 15 жовтня 2022 року, в організації Союзу русинів Республіки Хорватія і Ради з питань русинської національної меншини Вуковарсько-сріємської області, а за фінансової підтримки Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія відбувся 4-й книжково-видавничий ярмарок національних меншин Вуковарсько-сріємської області.

Національні меншини вуковарського краю творять

пишучи, як і всі інші, тільки бережуть, плачуть і пишуть своїми рідними мовами. Їхні видання є величезним культурно-мистецьким надбанням, як для Вуковара і його околиці, так і для Хорватії в цілому.

На цьогорічному книжково-видавничому форумі свої видання представили босняки, русини, серби, словаки, угорці та українці, які активно й організовано працюють через Ради та представників національних меншин у Вуковарсько-сріємській області.

Українську національну меншину Вуковарсько-сріємської області та її представницю Тетяну Кочневу представляли її заступниця Олеся Рагуж та вчитель української мови Давор Лагудза. Олеся Рагуж презентувала присутнім часопис «Вісник української громади в Хорватії» та розповіла про важливість періодики для національних меншин. Давор Лагудза детально розповів про нову книгу Тетяни Кочневої «Колядую і щедрують діти» та свої методичні брошури для українськомовних літніх шкіл в Хорватії. Таким чином Давор звернув увагу присутніх на важливості створення матеріалу для наймолодших, щоб і вони з легкістю могли через книгу вивчати свою культуру.

Давор Лагудза

УКРАЇНЦІ ВУКОВАРА НА ФЕСТИВАЛІ «КАЛИНА»

25 вересня 2022 року відбувся 18-ий фестиваль української культури «Калина». Це найбільший та найважливіший культурно-мистецький захід української громади в Республіці Сербія. Фестиваль проходить кожного року в іншому місті Сербії, де проживають українці і цього разу відбувся в селі Інджія. За фінансової підтримки Національної ради української національної меншини Республіки Сербія фестиваль організувало Культурно-мистецьке товариство «Калина» с. Інджія.

На фестивалі свою роботу над збереженням української культури далеко за межами своєї прабатьківщини презентували всі українські товариства з Сербії: КМТ «Калина» Інджія, ТПУК «Коломийка» Сремська Митро-

виця, КМТ ім. Івана Сенюка Кула, КПТ «Карпати» Вербас та УКЦ «Кобзар» Новий Сад.

Окрім українських товариств із Сербії, поважними гостями фестивалю були два товариства із сусідніх країн: УО «Верховина» Градишка (Боснія) та УКПТ ім. Івана Франка з Вуковара.

Українці Вуковара представили свою роботу українськими народними піснями у виконанні українського народного хору та жіночого ансамблю, який підготувала Аніта Надж.

Після урочистого концерту для учасників була організована вечеря, де гостей пригощали варениками, які приготували члени домашнього товариства.

Давор Лагудза



DAN NACIONALNIH MANJINA GRADA ZAGREBA



Nakon dvije godine stanke zbog epidemiološke situacije u Zagrebu se ponovno održala tradicionalna manifestacija Dan nacionalnih manjina Grada Zagreba 17. i 18. rujna 2022.

Prvi dan, 17. rujna u Češkom domu u Zagrebu održano je predstavljanje knjige autora Filipa Škiljana Tragovima nacionalnih manjina po Zagrebu, a 18. rujna je u predivnom Parku Nikole Šubića Zrinskog održana tradicionalna manifestacija, koju je otvorio gradonačelnik Grada Zagreba g. Tomislav Tomašević, a u kojoj je sudjelovala i Ukrajinska zajednica Grada Zagreba.

Pripreme za samu manifestaciju u Ukrajinskoj zajednici Grada Zagreba počele su puno ranije sa održavanjem radionica pod vodstvom Maryne Zhuravel i Marije Maslovske, na kojima su se izrađivali suveniri, privjesci za ključeve, ukrasne gumice za kosu i razni drugi predmeti sa nacionalnom simbolikom koji su se dijelili na samoj manifestaciji uz dobrovoljne priloge za pomoć Ukrajini.

Na susjednom "gastronomskom" štandu Tetiana Karkacheva, Ruslana Yegorova, Tetiana Kalinkina, Marija Maslovska i Marija Meleško pripremile su pravu rapsodiju ukrajinskih

jela kako bi se što bolje prikazala raznovrsnost i bogatstvo ukrajinske gastronomije. Posjetitelji su tako mogli kušati nalysnyky punjene šumskim voćem, uzvar, pyrižky, kanape sa smalcem, boršč, varenyky. Koliko su sva jela bila ukusno pripremljena i koliko su se svidjela građanima, dovoljno govori činjenica da su razgrabljena u rekordnom roku, a i gradonačelnik Zagreba g. Tomislav Tomašević probao je i pohvalio iznimno ukusan boršč koji je Ukrajinska zajednica Grada Zagreba s ponosom prezentirala kao jelo koje je ušlo u nematerijalnu kulturnu baštinu pod zaštitom UNESCO-a.

Na reviji narodnih nošnji predstavljene su dvije ukrajinske ženske narodne nošnje iz privatnih kolekcija članica UZGZ-a Marusje Juriste i Tatjane Šagadin - jedna starinska autentična nošnja koja je donesena iz Ukrajine i jedna suvremena replika nošnje koja pripada središnjoj i istočnoj Ukrajini.

Na glazbenom dijelu manifestacije – koncertu – nastupio je zbor Ukrajinske zajednice Grada Zagreba pod ravnanjem gđe Olene Konovalove koji je sa puno ljubavi i emocija izveo tri ukrajinske pjesme i oduševio publiku koja je izvođače nagradila gromoglasnim pljeskom.

Irena Nagy



BRODSKI UKRAJINCI PROSLAVILI DUHOVNI BLAGDAN SVOJE CRKVE



U nedjelju, 18. rujna 2022. godine svečanim liturgijskim slavljem Ukrajinci slavonskobrodske grkokatoličke župe Uzvišenja Svetog Križa i njihovi prijatelji i gosti su proslavili svoj duhovni blagdan (празник, crkveni god, kirvaj ili kirbaj). Riječi kirvaj i kirbaj dolaze od njemačke riječi die Kirchweih - kirvaj (Kirche - crkva, Weihe - posveta), religiozna proslava koja se slavi povodom dana posvete crkve (crkvenog goda) u mjestu. Ispravno je oboje. Naziv kirbaj u istočnoj se Slavoniji ustalio još od dolaska podunavskih Nijemaca. Ovaj oblik svetkovine posebna je vrsta slavlja jer ju obilježavaju skoro sva slavonska sela i gradovi. To je uglavnom dan koji se veže uz naziv župe ili zaštitnika župe. Običaj je da se na taj dan pozovu rodbina i prijatelji, da se ide na svetu liturgiju-misu, poslije u kupovinu slatkiša i igračaka za djecu a u davna vremena su momci djevojkama kupovali i poklanjali licitarska srca. Ovogodišnji praznik, kako kažu Ukrajinci na ovim prostorima, obilježen je služenjem svete liturgije koju je predvodio o. Nikola Stupjak, župnik i slavonski dekan a suslužili su domaćin, o. Aleksandar Hmilj, o. Orel Zakaljuk iz Prnjavora, Bosna i Hercegovina i o. Andrij Luchyn, svećenik iz Ukrajine, prognanik, privremeno smješten u Kaniži. Pjevanje su predvodile časne sestre Reda sv. Bazilija Velikog. Na svetoj

liturgiji su bili i članovi UKPD "Ukrajina" odjeveni u ukrajinske narodne nošnje a veliki dio vjernika u svečane, tradicionalne vezene košulje vyšyvanka (вишиванка). Nakon svete liturgije domaćini i gosti, po lijepom i sunčanom vremenu su se družili uz okrjepu i skromnu zakusku.

Nikola Zastrižni



POKROV PRESVETE BOGORODICE U BUKOVLJU

Ukrajinci grkokatolici iz Bukovlja, sela pored Slavonskog Broda, s prijateljima i gostima svečano su u nedjelju, 2. listopada ove godine proslavili svoj crkveni god Pokrova presvete Bogorodice u najstarijoj ukrajinskoj grkokatoličkoj crkvi u Hrvatskoj. Treba napomenuti da je za vrijeme uređenja grkokatoličke župne crkve i pastoralnog centra Uzvišenja sv. Križa u Slavonskom Brodu ova crkva ponovno poslužila za bogoslužna okupljanja vjernika sa cijelog područja grada Slavonskog Broda i sela Bukovlja.

Blagdansku svetu liturgiju predvodio je dekan slavonski i

župnik u Lipovljanima, preč. o. Nikola Stupjak, a propovijedao dekan srijemski i župnik u Berku i Mikleuševcima preč. o. Roman Stupjak. Uz njih su na oltaru suslavili domaći župnik o. Aleksandar Hmilj te o. Andrii Luchyn, svećenik iz Ukrajine u prognanstvu u Hrvatskoj, trenutačno u službi pastoralnog suradnika u župi Kaniža. Liturgiju su pjevanjem drevnih crkvenih ukrajinskih napjeva predvodile sestre bazilijanke iz samostana u Slavonskom Brodu. U prigodnoj blagdanskoj poruci, o Roman Stupjak vjernike je podsjetio na značenje blagdana Pokrova presvete Bogorodice



Na liturgijskom slavlju bili su nazočni vjernici oba obreda i njihovi sunarodnjaci, prognani ove godine pred ratnim vihorom iz Ukrajine koji su privremeni dom pronašli u Slavonском Броду i Бродско-посавској жупанији. Ове су недjelje окупljeni u Буковљу molili за престанак rata i за мир u својој Домовини i cijелом svijetu.

Nakon svečane liturgije, koja je služena i pjevana na ukrajinskom i hrvatskom jeziku, svi su nastavili druženje uz okrjepu i razgovor u dvorištu crkve u organizaciji Ukrajinaca grkokatolika iz Bukovlja.

Vjernicima Bukovlja, na ustrajnosti u vjeri i služenju svojoj zajednici zahvalio je župnik o. Aleksandar Hmilj te najavio početak sanacije krovišta, tornja i obnove svetišta u crkvi Pokrova presvete Bogorodice, najstarijoj ukrajinskoj grkokatoličkoj crkvi koju su na teritoriju Hrvatske podigli doseljenici iz Ukrajine još 1911. godine.

Planovi su bili da se i cijela crkva izvana uredi ali je struč-

nim pregledom ustanovljeno da je potrebno odraditi mnoge složene radove i sanacijske postupke tako da je taj dio poslova ostavljen za neka bolja vremena kada će se, pored Križevačke eparhije koja je financirala ove radove, morati uključiti i šira društvena zajednica da bi se ova povijesno vrijedna građevina kvalitetno obnovila i tako sačuvala za buduće generacije a time i kao kulturno dobro Republike Hrvatske te kao dokaz opstojnosti Ukrajinaca grkokatolika i međusobnog, stoljetnog zajedničkog života na ovim prostorima sa većinskim hrvatskim narodom.

Nikola Zastrižni



У ВУКОВАРІ ВІДЗНАЧИЛИ 60-РІЧЧЯ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРАФІЇ ХРИСТА ЦАРЯ



У неділю, 30 жовтня 2022 року у Вуковарі урочисто відзначили 60-річчя греко-католицької парафії Христа Царя і храмове свято церкви. На святкове богослужіння, яке розпочалося о 11 годині, зібралися парафіяни цієї церкви, почесні гості, серед яких представники Влади, мер міста Вуковар Іван Пенава, заступник голови обласної адміністрації Франьо Орешкович, голови общин, численна кількість гостей із Славонського Броду, Осієка, Петрівців.

Божественну літургію очолив апостольський адміністратор Крижевецької єпархії монс. Мілан Стіпіч у співслужінні з архієпископом Джаковацько-осієцької митрополії Джуро Хранічем та греко-католицькими і римо-католицькими священниками.

У своїй проповіді архієпископ Д. Хранич, базуючись на 60-річчя греко-католицької парафії Христа Царя у Вуковарі, наголосив що парафія, яка була заснована у 1962 році, насправді з'єднана з Христом Царем, втілена в нього, була роз'ята і воскресла. Архієпископ нагадав також про великі жертви і зречення в комуністичні часи, страждання у Вітчизняній війні, під час якої велика кіль-

кість віруючих молодшого віку цієї парафії загинули як захисники Вуковара і як цивільні громадяни.

Архієпископ Хранич також подякував отцю Володимиру Магочу - багаторічному парафіяльному священнику цієї церкви, який виходить на пенсію, за його кропітку роботу на ниві богослужіння і побажав новопризначеному священнику Олегу Закалюку любити і поважати своїх парафіян, належно проголошувати громаді Слово Боже, освячувати його, молитися за нього і з любов'ю йому служити.

На Божественній літургії монс. Мілан Стіпіч з Крижевців на знак подяки за багаторічну працю на відновленні парафіяльної церкви у Вуковарі і пастирську роботу призначив колишнього парафіяльного священника Володимира Магоча протопресвітером Крижевецької єпархії.

Святкове богослужіння прикрасила і невеличка культурна програма, яку підготували разом із сестрами Василянками наймолодші парафіяни цієї церкви, одягнені в національний одяг.

Тетяна Рамач



ВІТАЄМО З РОДИННИМ СВЯТОМ!

Кришталевий дзвін весільних келихів сповістив Землю про те, що у хорватському місті Славонський Брод народилися дві нові сім'ї.

Саме тут, в українській родині Михайла та Сані Семенюк відбулося надзвичайне свято. На рушничок долі стали їхні діти – дочка Ірина та її супутник Крешимір, а також син Ігор і його життєва супутниця Валентина.

Ірина та Ігор Семенюк виростили в колі сім'ї, де від раннього дитинства вчили любити й шанувати рідне слово, солов'їну мову, неповторну українську пісню. Батьки привили дітям любов і шану до свого походження. Проживаючи далеко від своєї історичної Батьківщини, діти вивчали материнську мову додатково в школі, в Літніх школах для вивчення української мови та культури, вчилися танцювати українські веселі таночки у своєму Українському культурно-просвітньому товаристві «Україна» Славонський Брод. Дитяча любов до українства переросла в патріотизм і вірність укра-

їнській справі.

Шановні молодята, ніколи не забувайте про своє коріння! Національна пам'ять і свідомість надзвичайно важливі! Свою любов до України передайте нащадкам. Нехай ваше життя буде барвистим, як українська вишиванка!

Дорогі молоді подружжя!

Члени Української громади Республіки Хорватія, друзі і добрі знайомі щиро вітають вас з весіллям! Нехай ваше подружнє життя буде наповнене любов'ю, щастям, успіхом та удачею. Нехай кожен сімейний день приносить тільки радість, прекрасні та щасливі миті, а у вашому домі панує розуміння, ласка, ніжність і тепло. Нехай ваші почуття не згаснуть ніколи, доля нехай завжди посміхається вам, а дім буде наповнений коханням та дитячим сміхом. Миру Вам і порозуміння!

Многая і благая літа!

Тетяна Рамач і

Українська громада Республіки Хорватія



